

DEBRECZEN

szerszámgyártás, kiadóhivatal és nyomda:
Központ: kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO
XX. évi. 170. sz. 1943. július 30 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Szovjet csapategységek német egyenruhában támadtak a keleti fronton

A négy nagy arcvonalszakaszon támadó szovjet hadseregnek nem sikerült térképen feltüntethető sikert elérnie — Sziciliában az olasz-német ellenállás nem csökken

Roosevelt: Olaszországgal szemben továbbra is a feltétel nélküli megadás álláspontján állunk

Olasz hivatalos hely: Az ellenség makacsul kitart egy formula mellett, amelyből hiányzik minden politikai értelem: ez a feltétel nélküli megadás

Rommel Görögországban — Guariglia, az új olasz külügyminiszter útban Róma felé

Mussolínit nem tartóztatták le

Az érdeklődés homlokterében változatlanul Olaszország újonnan alakuló belső helyzete áll, melyről még mindig nincs részletesen kialakult kép. Az olasz hivatalos jelentésekből megállapítható, hogy a Badoglio-kormány nagy erőfeszítéseket tett a belső helyzet zavaraitalan átalakítására, az ebben a vonatkozásban kiadott rendeletek szigorú, határozott hangjakkal vonják magukra a figyelmet.

A Reuter Iroda Londonban cáfoló közleményt adott ki azokkal a külföldön elterjedt híresztelésekkel szemben, amelyek szerint a béke-irányuló tárgyalások folyának az olasz kormány és a szövetségesek között. A Reuter jelentés megállapítja, hogy ebben a kérdésben Churchill keddi alsóházi beszéde óta a helyzet nem változott. A brit kormány és Badoglio kormánya között nincs érintkezés — hangsúlyozza a Reuter diplomáciai tudósítója.

ROOSEVELT BESZÉDE

sem hozott semmi meglepőt ebben a kérdésben, igazolta azt az angol megállapítást, hogy Washington és London között teljes egyetértés van az olasz kérdéssel kapcsolatban. Az amerikai elnök is a fenntartás nélküli megadást jelölte meg feltételül. Az olasz hivatalos körök válasza viszont Roosevelt beszédével kapcsolatban sem igen lehet más, mint amit a római rádió tegnap Churchill alsóházi nyilatkozatahoz fűzött.

A RÓMAI RÁDIÓ

megállapítja, hogy az olaszokat nem lepte meg az a nyilatkozat, melyet az angol miniszterelnök az olaszországi politikai változásokról tett. Ez az állásfoglalás az angolok magánügye — mondja Róma — és bizonyítja azt, hogy semmi nem változott az angol-olasz viszonyban. Az angolok, akik eddig azt állították, hogy csupán a fascizmus, nem pedig az olasz nép ellen harcolnak, most az egész világ előtt megmutatták, hogy az olasz nép megsemmisítésére törnek. Olaszország kérelhetetlen ellenfele áll szemben, ezért számára csak egy választás marad — állapítja meg az olasz rádió —, tovább harcolni szabadságáért és becsületéért.

KETTŐS VAGANYON

futnak az olaszországi események. Míg Badoglio kormánya egyelőre az események belpolitikai jelentősége szempontjából méri a helyzetet és intézkedései is ebben az irányban hatnak elsősorban, addig az angolszász körök most már szinte kizárólag abból a szempontból vizsgálják az eseményeket és szólnak hozzá a fejleményekhez, hogy bekövetkezik-e az olasz háborús magatartásában az a fordulat, amit a szövetségesek remélnek és várnak... Az angolszász sajtó hangja is visszatükrözi ezt a türelmetlenséget. Minthogy az új olasz kormány cselekedeteiből hiányzik minden olyan mozzanat, amelyből az olasz háborús magatartás lényeges változására lehetne következtetni, heves támadásokat intéznek Badoglio tábornagy ellen, Mussolinival szemben pedig éles formában vetik fel a háborús felelősség kérdését. Ugyanakkor olasz szempontból a változásnak nincsenek háborús vonatkozásai és az azóta történt események az olasz miniszterelnök első kijelentéséhez igazodnak: „A háború folyik tovább...”

NÉMET RÉSZRŐL

változatlan nyugalommal ítélik meg a dolgok fejlődését és amennyiben az események megbeszélésében részletekre térnek ki, rámutatnak hangsúlyozottan a legszorosabb együttműködésre, amely a német és olasz csapatok között Sziciliában változatlanul fennáll.

GUARIGLIA,

a Badoglio-kormány külügyminisztere, aki a jelentések szerint három napon át nagylentűségű tárgyalásokat folytatott Törökországban, útban van Róma felé. Tegnap már Szófiába érkezett, ahol a „Zora” tudósítójának adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy Olaszország harcolni fog nem a fascizmus ellen, hanem a közös ellenség felett aratandó győzelemért.

Az új olasz külügyminiszter búcsúnyilatkozatában Ankarában kijelentette a „Tasviri Elkjar” c. török lap munkatársának, hogy úgy Olaszország, mint Törökország földközti tengeri államok s a közöttük fennálló jóviszony min-

denképpen természetes következmény.

A WILHELMSTRASSE

Churchill beszédével kapcsolatban kijelentette a külföldi sajtó munkatársának, hogy Churchill olyan derűlátást tanúsított, amelyet már a legközelebbi hetekben meg fognak az események cáfolni. Tudtul adta, hogy a szövetségesek Olaszországtól azt követelik, önként szolgáljon a Németország ellen irányuló hadvezetés bázisul, vagyis „tegye magát hadszíntérre”. A Wilhelmstrasse szerint az olasz állam abban a helyzetben van, hogy az ellenállást megszerveze és a háborút folytassa.

Nyilatkozatának további részében megállapítja a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője, hogy az angolszász szövetségesek propagandája teljes gőzzel dolgozik és zavargásokat igyekeznek szítani Olaszországban. Az új olasz kormány tagjait illető kérdésre német hivatalos helyen kijelentették, hogy lényegében szakemberekről van szó. Az új külügyminiszter is kifejezett szakértő, ügyes diplomata, aki Olaszország egyik legjobb diplomatajaként ismeretes. Szoros barátság fűzi Menemendzsoğlu török külügyminiszterhez.

CHURCHILL

az angol alsóházban arra a kérdésre válaszolva, hogy kapott-e választ arra a felhívásra, melyben Olaszországot megadásra szólította fel, kijelentette, hogy Roosevelt és a saját felhívása mind-ézig válasz nélkül maradt. Arra a kérdésre, hogy hajlandó-e Anglia visszaadni Olaszországnak az Olasz Észak-Afrikát, az angol miniszterelnök határozott nemmel válaszolt.

SZICILIÁBAN

mint a Nemzeti Sajtó Tudósító közlése szerint az angol haditudósítók jelentéseiből kitűnik, egyre fokozódik az olasz ellenállás. Martin, a Reuter tudósítója arról számol be, hogy az olaszországi politikai fejlemények semmiféle zavart sem okoztak a szicíliai tengelycsapatoknál. Robert de Duret, a BBC rádiótudósítója azt jelenti, hogy két olasz hadosztály Messina

felé átvágtá magát, hogy a német csapatok oldalára álljon, amelyek a Catania—Messina—San Stefano háromszögben a tengelycsapatok szicíliai állásait megszilárdítják.

A SVÁJCI LAPOK

jelentik Eisenhower tábornok főhadiszállásáról, hogy a szicíliai front északi szakaszán tovább tart a tengelycsapatok ellenállásának megszilárdulása. A szövetségesek légi és tengeri blokádjá ellenére újabb német erősítések érkeznek a szigetre. Az amerikai csapatok, melyek megszállták Cefalut és San Stefanoig törtek előre, erős német kötelékekkel ütköztek össze. Heves küzdelem után a németek kedvezőbb magaslati állásokba vonultak.

A KÖZÉPSŐ SZAKASZON

Regalbutotól keletre heves ütközet folyt le kanadai és német csapatok között. A cataniai síkságon a helyzet változatlan, bár a harcok tevékenység állandóan fokozódik.

A német-olasz elhárító arcvonal a Nemzetközi Sajtó Tudósító jelentése szerint jelenleg Catania városától az Etna lábánál Etna felé és onnan az északi parton vonul. A tengelycsapatok által védett terület igen kedvező terep a védelem szempontjából. Catania előtt az angolok védelmi állásokba vonultak, nyilván lemondtak arról a szándékukról, hogy Cataniát közvetlenül megtámadják, miután a tengelycsapatok ellenállása túlkeménynek bizonyult. Ezzel állhat összefüggésben, hogy az angolszászok Ennánál nagy erővel áttörést akarnak kikényszeríteni, ahol főképp amerikai és kanadai csapatokat vetettek harcba. Támadásaikat erős gyalogos és páncélos osztagok mellett tekintélyes légi támadással hajtották végre, de csupán kisebb helyi betöréseket értek el, amit a tengelycsapatok nyomban elreteszteltek.

Az északi szakaszon mindkét részről élénkítő tüzéségi tevékenység jellemzi a helyzetet.

A KELETI HADSZÍNTÉRRŐL

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése arról számol be, hogy a német csapatok minden főponton nagy elhárító sikereket értek el.

A bolsevisták sem Orelnél, sem Leningrádtól keletre nem tudták áttörni a német állásokat, bár a védőkkel szemben emberben és nehézfegyverekben sokszoros túlerőben voltak. A német hadvezetés azon célkitűzésének, hogy lehetőleg kimélje saját erőit és a szovjetnek minél nagyobb ember- és anyagvesztést okozzon, ezúttal is megfélemltek az eredmények.

TÉRKÉPEN FELTÜNTETHETŐ SIKERT

nem sikerült elérni az oroszoknak — közlik illetékes német helyről. Megállapítják, hogy a támadó szovjet seregeknek mind a négy arcvonalszakaszon: a kubáni hídfőnél, a Mius és Donec mentén, Kurszk és Orel között, továbbá a leningrádi részekben megújult támadásait mindenütt sikeres visszautasították, annak dacára, hogy a szovjet még eddig be nem vetett erőket, főleg nagy páncélos csapatokat állított csatasorba.

Változatlanul az oreli térség az orosz támadás legfontosabb színhelye, ahol a harcok nem csökkennek hevesseggel folynak. Berlini hírgyűnkötség katonai tudósítója közli, hogy a szovjet támadásokat továbbra is a csapatok és hadianyag hatalmas mértékű harcbevételére, különösen páncélosok, nehézfegyverség és harcú repülőgépek nagymértékű igénybevétele jellemzi. Annak az állandó erőfeszítésnek, melyet az oroszok az oreli térségben kifejtettek, valószínűleg az a magyarázata, hogy még lehetségesnek tartják ezen az arcvonalon szemben a német állások áttörését. Ennek a hadicéljának megvalósítására hajszolta előre a szovjet hadvezetés az utolsó 48 órában is hadosztályokat.

FONTOS TUDNIVALOK

A felesbérletek utáni beszo-
gáltatási köteleesség megosztása.
(7).

Megállapították a déligyümöl-
csök legmagasabb eladási árát, 8.
A hazai brikett új ára. (8).

Tökés Foto

fényképezőgépet vásárol.

Ferenc József keserűvíz

lyait, a támadások azonban súlyos veszteséggel összeroppantak.

A KELETÁZSIAI HADIHELYZETRŐL

összefoglaló hadijelentést közöl a Német Távirati Iroda. Megállapítja, hogy a Salamon-szigeteken négy hete folyó harcok nem alakultak úgy, ahogy azt az észak-amerikaiak remélték.

Japán rohamcsapatok az Ai-folyó mentén megverték a partraszálló amerikai seregeket és így újból megtorpan Guadaluca kiirtése után az Új-Georgia szigete ellen intézett támadás, mely az amerikai

jelentések szerint is csak végtelenül lassan halad tovább. Az ellen-ségek sikerült Munda japán repülőtámaszpontot három oldalról bekeríteni, de a gyilkos dzsungelharcban, amelyre az amerikaiak sem fizikailag, sem szellemileg nem alkalmasak, veszteségeik oly súlyosak voltak, hogy kényszerültek a partraszállási hadműveletről végleg lemondani és csak arra szorítkozni, hogy a Munda környéki japán állások ellen intézett heves légi támadással támogatassák a partraszálló csapatokat. Egyetlen nap 200 amerikai repülőgép bombázta Munda környékét kora reggeltől késő estig. A japánok nemcsak a szárazföldi harcokban, hanem az amerikaiak különböző támaszpontjai ellen intézett támadásokban is jelentős eredményeket mutattak fel. Mindent egybevetve — közli a hivatalos jelentés — a japánok megnyerték az első menet a szövetségesek elleni rendszeres offenzívában.

Német hadijelentés

Berlin, július 29. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli:

Az oreli kanyarulat több pontján csapataink a légierő nagy kötelékeinek hatásos támogatása mellett egész napon át súlyos elhárító harcokat vívtak. Az ellenség valamilyen áttörési kísérletét változatos harcokban visszautasítottuk és a szovjetnek újból súlyos veszteségeket okoztunk. Az ellenség egyedül az Oreltől északra levő szakaszon több, mint száz páncélost és 33 repülőgépet vesztett. A többi arcvonalzakaszon az ellenség csak helyi jelentőségű támadásokat indított, amelyeket helyenként igen kemény harcokban, vagy ellentámadásokkal vertük vissza. Szerdán összesen 100 szovjet páncélost semmisítettünk meg.

A Szicília északi partvidése ellen intézett amerikai előretöréseket visszavertük. A szicíliai arcvonal középső szakasza ellen intézett és légierőtől támoga-

totó erős ellenséges áttörési kísérleteket a német csapatok ellentámadással megelcsúsították. Szicília déli partvidéke előtt német harci repülőgépek éjszakai támadás során 6 ellenséges szállítóhajót súlyosan megrongáltak.

Északamerikai repülőkötelékek szerdán a déli órákban berepültek a birodalom területe fölé. Német vadászrezdek szálltak szembe a támadókkal, akik tervszerűtlenül dobták le bombáikat néhány helységekre. A polgári lakosság körében veszteségek voltak és épületkárok keletkeztek. A német légvédelmi erők lelőtték 35 nehéz, 4 motoros amerikai bombázót, 7 vadászrepülőgépet elvesztett.

A július 29-re virradó éjjel néhány ellenséges repülőgép zavaró berepülést végzett a birodalom északnyugati és nyugati részei felett.

Német harci repülőgépek London célpontjait támadták. — (MTI)

Olasz hadijelentés

Róma, július 29. Az olasz véderő főparancsnokság csütörtöki jelentése:

Az ellenséges csapatok nyomása Szicília északi részén nagy erővel tovább tart, kemény harcok folynak. Német harci repülőgépek egy éjszakai támadás során Gela kikötőjében 6,

összesen 29.000 tonna tartalmú kereskedelmi hajót eltaláltak és megrongáltak. Angol—amerikai repülőgépek Salerno városát támadták. A német vadászok és a légvédelmi tüzérség összesen 12 ellenséges repülőgépet lőtt le. (MTI)

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a keleti harctér helyzetéről

Berlin, július 29. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctéri helyzetéről: A bolsevisták szerdán a keleti harctéren kétszáz harcokot vesztettek. Ebből 14 harcokot az oreli arcvonal kiszögellés északi szakaszon semmisült meg. A német gránátosoknak sikerült állásaikban megmaradni és megakadályozni a német arcvonal felszakítását. Nagy repülőkötelékek jelentős sikereket értek el, külön-

sen a bolsevista őtgek leküzdésében, amelyeknek tetemes részét megsemmisítették, vagy harcoképtelenné tették. Egy szovjet lövészhadosztályt, amely bevetés előtt állott, repülőgéppel teljesen szétverték. A kubáni hídfőnél, a miuzsi arcvonalon, a Donec középső folyásánál, Bjelgorodnál és a leningrádi bekerítő gyűrűnél a harcok kisebb hevességek voltak, mint az előző napokon.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a szicíliai harcokról

Berlin, júl. 29. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a szicíliai harcokról többek között ezeket jelenti:

Eisenhower vegyes alakulatai meg mindig a védők megerősített vonalát előtt állanak mindent. A katonai helyzet alakulása a partraszállás híveinek várakozásaira erősen rácafol. Szerdán a harcok súlypontja ismét a Gaucia-Agira közötti területen volt. Ezen a vidéken a harc súlyát a kanadai csapatok viselik, akik hatalmas veszteségeket szenvedtek. A foglyok elbeszélése szerint a kanadai ezredek állományuknak több mint felét elvesztették. Catanianál az ellenség az elmúlt tíz nap súlyos veszteségei után továbbra

Illetékes német hely közlése a keleti frontról

Berlin, július 29. Berlini katonai körök a keleti harctér helyzetével kapcsolatban megállapítják, hogy a támadó szovjet hadseregeknek a négy nagy arcvonalzakaszon, a kubáni hídfőnél, a Miuzs és a Donec mentén, Kurszk és Orel közötti, továbbá a leningrádi arcvonalzakaszon nem sikerült térképen feltüntetető sikert elérni, noha a szovjetek eddig még egyáltalában be nem vetett erőket, főleg rendkívül nagy páncélos csapatokat állított csatasorba. Július 5-ig csak a németek által ellenőrzött esata-

tereken több mint 7000 páncélcsoisit tettek harcoképtelenné. Noha a németek mindig nagyon óvatosak a szovjet ember- és anyagtartalékainak felbecsülésében, — mégis azt mondják: meg lehet már számolni a heteket, amikor a bolsevistáknak még lehetséges lesz ennyi erővel nekirontani a német ellenállási falnak. Berlini felfogás szerint a szovjet repülőrajainak esökkentett tevékenysége arra mutat, hogy a közelmúlt rendkívüli veszteségeit nem tudják többé pótolni.

Német egyenruhába öltöztetett szovjet csapatokat dobtak be a keleti arcvonalon

Berlin, július 29. Mint a Német Távirati Iroda értesül, az oreli harcok során ismét teljes bizonyítékkal megállapítható, hogy a szovjet egész csapategységeket indított német egyenruhába támadásra. Július 9-én reggel 5.30 órakor a szovjet csapatok német egyenruhában támadtak. A bolse-

vistákat felismerték, majd ellentámadással elkezdett harcokban visszavetették. Nikolaj Bruszkov szovjet hadnagy, aki ez alkalommal került fogságba, megerősítette, hogy a német egyenruhában való támadást Csuhalev ezredes, ezredparancsnok kifejezett parancsára rendelték el. (MTI)

Eszakamerikai bombázók birodalmi terület felett

Berlin, július 29. (NTI): Hír szerint július 28-án a délelőtti órákban északamerikai bombázók kötelékek a birodalmi terület fölé repültek. Eddigi megállapítás szerint német vadászszázadok heves légharcokban, valamint a légvédelmi tüzérség együttesen 30 ellenséges gépet pusztított el.

Ezzel szemben 9 német vadászgép nem tért vissza. (MTI).

Berlin, július 29. (NTI): Július 28-án délelőtti ellenséges terror-támadás érte Amsterdam városának a területét. A lakónegyedekben a bombák jelentős károkat okoztak. Az újabb támadásnak ismét sok holland esett áldozatul.

Rommel Görögországban van

Berlin, július 29. (Német TI). A berlini esütörtöki reggeli lapok képeket közölnek, amelyekből kiderül, hogy Rommel vezértábornagy Görögországban tartózkodik. (MTI)

lyekből kiderül, hogy Rommel vezértábornagy Görögországban tartózkodik. (MTI)

Jelentések Roosevelt csütörtök hajnali rádióbeszédéből

Amsterdam, július 29. (NTI): Roosevelt elnök szerdán este tartott rádióbeszédében ugyanazokról a kérdésekről nyilatkozott, amelyekről Churchill már az alsó házban szólott. Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint kijelentette, hogy az olaszországi kormányváltás semmit sem változtatott a szövetségeseknek Olaszországgal szemben tanúsított magatartásával kapcsolatban. Változtatlan feltétel nélküli fegyverletétel követelnek Olaszországtól. (MTI)

addig folytatja, amíg az olasz nép be nem látja, hogy elvesztett ügyért harcol. A szicíliai hadjáratról szólva Roosevelt megállapította, hogy ezt a hadjáratot hat hónappal ezelőtt tervezték ki. Sziciliában 160 ezer embert, 1400 járművet, 6000 páncélost és 800 löveget tettek partra. Ehhez három ezer hajót vettek igénybe. Megjegyezte ezután, hogy az Egyesült Államok 1943-ban 19 millió tonna hajóteret építenek, 1944-ben pedig 21 milliót tonnát fognak előállítani.

Németországot és Japánt csak Németországban és Japánban lehet megverni

Amsterdam, július 29. (NTI): Roosevelt elnök szerdai esti rádióbeszédében — mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, meg a következőket jelentette ki: Az Egyesült Államok a háború után is szívesen tartja fenn a Szovjet Unióval a jószomszédj viszonyt s ösztönzi barátságot. A csendeseóceáni háborúról szólva kijelentette, hogy a japánok megerősítették és kiépítették állásaikat. A szövetségesek egymásután viszsza akarják hódítani ezeket a kiépített ellenséges állásokat, hogy alkalomadtán minden oldalról megtámadhassák a japán szigeteit. A háború további sorsa nem lesz könnyű dolog, mondotta Németországot és Japánt csak Németországban és Japánban lehet megverni, ehhez azonban a nemzet teljesítőképesége és erőinek sokkal nagyobb összefogása szükséges. Az Egyesült Államok fel kell készülni rá, hogy ebben a háborúban kifejtésük vég-ső erejüket. Az Egyesült Államok csak a teljes győzelem elégti ki.

Berlini politikai körök Roosevelt beszédéről

Berlin, július 29. Berlini politikai körök szerint Roosevelt beszédében semmi újat nem mondott, amihez különösen érdekes volna a hozzászólás. Feltűnik benne az a kijelentés, hogy — amint Churchill is monotta — a szövetségesek még igen nagy nehézségek előtt állanak és az a fel-szólítás, miszerint tartózkodni kell a jövőt illetően a találgatásoktól, mert legközelebbi feladat a háború megnyerése. Roosevelt, minden bizonnyal, — jelenti ki német politikai körök — azokra a haszontalan találgatásokra célozott, amelyek csak ártnak a szövetségesek általános politikájának, mint pl. a lengyel, vagy német szabadbizottságokkal kapcsolatos híresztelések, amelyeket Moszkvából terjesztettek. Eden külügyminiszter ezzel a problémával kapcsolatos állásfoglalását berlini politikai körökben nagyon jellegzetesnek tekintik. (MTI)

Majszki a háború utáni politika irányítását fogja végezni

Litvánovra népbiztosi állást ruháztak

London, júl. 29. (Bud. Tud.) A Neue Züricher Zeitung jelentése szerint a Moszkvában tartózkodó Majszki szovjet nagy-követet főleg a háború utáni politikai kérdések irányításával, valamint az újjáépítés kérdéseivel bízzák meg. Moszkvából származó hírek szerint a Kremlben közölték, hogy Majszkin kívül Litvinov, jelenlegi washingtoni szovjet nagykövet is meg-

bizatást kapott, megpedig a népbiztosi állást ruházták rá a külügyi népbiztosságon. Majszki kinevezése következtében egyébként nem szabad azt a következtetést levonni, — mondja a jelentés, — hogy nem teret vissza Londonba.

A Lavoro Fascista olasz napilap Lavoro Italiano lett

Róma, júl. 28. (Német TI) Az eddigi Lavoro Fascista napilap kedden Lavoro Italiano új címmel, Enrico Rocca, a lap eddigi egyik főmunkatársa főszerkesztésében jelenik meg. Rocca első vezércikkében azt írja, hogy elképzelhetetlen, hogy a munka és szellem Olaszországa a holnapi Európa egységében ne töltsön be továbbra is magas erkölcsi, kulturális és szellemi szerepet. (MTI)

A német-olasz viszonyban az elmúlt 24 órában változás nem történt

Zürich, júl. 29. (Bud. Tud.) A német-olasz viszonyban berlini elemény szerint a legutóbbi 24 órában nem történt változás — jelenti a Neue Züricher Zeitung berlini tudósítója. — Német helyi tudomásul veszik az új olasz kormány megnyitókonzsult, anélkül azonban, hogy teljesen tartózkodó magatartásukban a legkisebb változás is mutatkozzon.

Az olasz lapok visszatértek a fascizmus előtti álláspontjukhoz

Róma, júl. 29. Az olasz sajtóban gyökeres változás tapasztalható. Általában a lapok visszatértek a fascizmus előtti álláspontjukhoz. A D'Italiai Bergamini, a lap volt igazgatója vette át. A Messagero igazgatója Perrone lett, aki a diktatorikus kormányforma ellen foglalt állást. A Tribuna új főszerkesztője megállapítja, hogy minden ország legfőbb java a szabadság és a rend Enrico Rocca, aki a volt rendszer alatt csupán irodalmi működést fejtett ki, átvette a Lavoro Italiano vezetését. A T-vere beszámította megjelenését. (MTI)

Hétfő óra mosolyog Olaszország — írja a Corriera

Róma, júl. 29. (MTI) A minisztertanács döntése értelmezhető megfogalmazás a fasista ifjúsági szervezeteket és sportvezetőket és egyéb népszerű vezetőket szolgáló ifjúsági egyesületeket. Természetesen ezek is átalakítás alá kerülnek és, a kormány ellenőrző őket. A minisztertanács ellőrtte a fasista nagytanácsot, amely összejelhetetlen az alkotmányos elvvel való visszatéréssel. Az állam védelmére alakult különleges törvényeket is felszámolták, mint az olasz polgár egyenlőségétől össze nem függő mértékűt és ezek helyébe az egyes hadtestek mellett működő katonai törvényeket lépték.

A Giornale d'Italia azt kívánja, hogy az összes politikai foglyoknak adják vissza a szabadságot, akik csak azért vannak börtönben még ma is, mert a legsúlyosabb időkben is a polgári méltóság és emberi függetlenség eszményképeiről álmodtak.

A Corriera megállapítja, hogy Olaszország hétfő mosolygott. Aki a terekre ment, láthatta az a mosolygó Olaszországot, amelytől hátsz éven át elvonták a szabadságot és atyáink örökségét.

Debrecen az 5. számú kataszteri helyszínelési felügyelőség székhelye

A Budapesti Közlöny pénteki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét a m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőségek működési területének meghatározására tárgyában. A rendelet szerint az 5. számú m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőség székhelye: Debrecen, működési területe: Bereg, Békés, Bihar, Hajdú, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, Ung Zemplén vármegyék területe

Jelentések az átalakult Olaszországból

3 OLDAL
1943 VII. 30

Badoglio erélyes felhívása az olasz néphez

Róma, júl. 29. Badoglio tábornagy szerdán reggel a következő felhívást írta alá: Olaszok! Ó királyi és császári felségnek az olaszokhoz íftézet kiáltványa után, valamint az en kiáltványom után, amely szerint mindenki foglalja el munkájának helyét, nem annak jelszavát, hogy tüntetéseket adjuk oda magunkat. Ezeket különben sem tűrjük. A mai súlyos óra mindenkire komolyságot, feyelmet parancsol ra, a nemzet legfelsőbb érdekeinek szolgálatát írja elő. A gyülekezések tilosak és a közhatalmi tényezők utasítást kaptak ki-méletlen szétzúzásukra. (MTI)

Róma, július 29. (Stefania) fenntartásának jogköre a katonai hatóságokra száll át. (MTI)

Olaszországban a közrend jogköre a katonai hatóságok kezében van

Róma, július 29. (Stefania) fenntartásának jogköre a katonai hatóságokra száll át. (MTI)

Róma cáfolja a komolyabb rendzavaró tüntetések híreit

Róma, július 29. 1922 óta nem volt ilyen fordulat az olasz történelemben, egycsapásra megváltozott minden. Mértékadó olasz politikai körökben rámutatnak arra, hogy sem forradalom, sem államcsíny nem történt.

Róma, július 29. 1922 óta nem volt ilyen fordulat az olasz történelemben, egycsapásra megváltozott minden. Mértékadó olasz politikai körökben rámutatnak arra, hogy sem forradalom, sem államcsíny nem történt. A Tribuna keddi száma megállapítja, hogy a feltámadás háború tényezője egyre nagyobb fontosságot nyer. Ez a három tényező a következők:

1. Az erők és határozott emberek cselekedete, akiknek ellent kell állani a háborús nyomásnak. 2. az egyház, amely visszanyeri a helyeken való uralmat. 3. Olaszország lobogója, amelyen a szabadság neve áll. Az olasz nép lelkesen fogadta a rádió hírt a kormányváltásról, majd a Quirinál elé vonult és lelkes tüntetést rendezett az ural-

kodó, Badoglio s a hadsereg mellett és Itáliát éllette. Eltekintve elszórt esetektől, amikor az utcára hurcolták néhány fascista székház bútorait, semmiféle rend zavarás nem történt. A katonaság, vagy rendőrség és lakosság között sem volt összecsúszás. Egyedül a belügyminisztériumnál volt kisebb incidens, de ez is hamar véget ért. Ami a kormányváltás hatását illeti, arról azt lehet mondani, hogy a lakosság lelkesedése közben és megértő támogatásával ment végbe.

„Ami történt, nem volt egyéb, mint az olasz nép hazafias érzésének gigantikus teléledése

Róma, július 29. Roberto Suster, a Stefani Iroda igazgatója az olaszországi új politikai helyzetéről és annak nemzetközi kihatásairól a többiek között a következőket írja: Olaszországnak a határon túl élő barátai és ellenségei, akik az eseményeket figyelték, de tanú nem értették teljesen jelentőségüket, legyenek tisztában vele, hogy ami történt, nem volt egyéb, mint az olasz nép hazafias érzésének sorszerű és gigantikus teléledése. Nincs tehát szó a reménytelenség megnyilatkozásáról, vagy olyan irányú kísérletről, hogy kivonjuk magunkat a felelősség, vagy pedig a kötelezettségek alól, amelyeket a haza ma reánk szab, hanem a valóságban a szellemek és dolgok érzésének és fejlődésének sorszerű folyamatairól van szó, amely néhány hónap óta azzal a befektetéssel töltötte el az olasz-

kat, hogy vissza kell kapjunk egész erkölcsi és anyagi erőnket. Olaszország önmaga és mindenki előtt katonai, politikai és polgári tekintetben erősebb, szilárdabb és összetartóbb, mint tegnap volt. Olyan valóság ez, amely elősenkiesem zárható el. A barátok és ellenségek tekinték ezt a rend és biztonság új elemének. A zavar mindenemű fenyegetése és a helyzetekkel szemben, amelyek nek elkövetkezése nemcsak olasz, hanem egyetemes esapás volna. Az ellenség pedig vizsgálja felül és ellenőrizzé nagyobb bölcsességgel azt, amit a jövőre vonatkozólag kinyilvánít és hassa át a meggyőződés, hogy nem nemzetközi diktatúra létesítésének szándékával fejezheti be a vizsályt, főleg ha nem akarja, hogy az esetleges befejezés a revans és bosszú csiráinak gyökerét tartalmazza. (MTI)

Mussolinit nem tartóztatták le

Róma, július 29. (MTI) Mértékadó olasz politikai körökben külföldön elterjedt hírekkel ellentétben kijelentik, hogy Mussolini Olaszországban tartózkodik.

Róma, július 29. (MTI) Mértékadó olasz körökben kijelentették, hogy a külföldön elterjedt híresztelésekkel szemben Mussolinit nem tartóztatták le.

A fascista jelvények eltűntek a gomblyukakból, a fekete inget zöldsínűre cserélték tel

Az MTI római tudósítójának jelentése: Romában és a beérkező jelentések szerint Olaszország más városában is a megváltozott helyzet ellenére nyugodtan folyik tovább az élet. A fasiszta jelvények eltűntek a gomblyukakból és az épületeken sem láthatók. A Palazzo Venezia-ánál már helyén levették a két hatalmas vesszőnyalábót s az autóbuszok oldalán lévő római címerben csak üres foltok jelennek meg a fasiszta nyomát. A miniszteriumok és fontos középületek előtt rohamisasok katonák állnak golyószórókkal felszerelve. A fasiszta milícia és az ifjú fasiszták eddigi jelvények helyett csak a Savoia-i csillagot hordják kabátjukon és a fekete inget a katonaság zöld színűvel

cserélte fel. Ez a hatalmas változás, amely néhány elszigetelt jelenségtől eltekintve simán folyik le, Olaszország és a király nevében történt. Ez az a kérelem, amelyre a legtöbb hivatkozás történik a rend fenntartása és a háború folytatása érdekében. Róma még ma is lobogódiszben áll. Az üzletek kirakataiban a királyi nemzeti színekkel körülvett képe és eljen Italia című feliratok állnak.

Chiasso, július 29. Az olasz bel politikai átalakulás jelei már a női divatban is mutatkoznak. Torinóban, amely az olasz női divat központja, a nők új divatot kezdtek, amelynek jellemzője az olasz nemzeti szín, a zöld-fehér-piros.

Elérkezett a pillanat az ellenség számára, hogy bebizonyítsa: gyűlölete nem Olaszország, hanem politikai rendszere ellen irányult

Felolós olasz körök nyilatkoztak a fascista párt feloszlatásáról és Churchill alsóházi beszédéről.

Róma, július 29. (Stefani): Felolós olasz körökben kiemelik, hogy a fascista párt feloszlatása, a nagytanácsról szóló törvény hatályon kívül helyezése s az államvédelmi rendkívüli törvényszék megszüntetése után, amiről a minisztertanács első ülése alkalmával döntöttek, Olaszországban hivatalosan eltörölték a fascista rendszert. Romában kijelentik, hogy a pillanat nem arra való, hogy az elmúlt eseményekről vitázzanak, boncolgassák a közeli, vagy távoli okokat, amelyek a fascista rendszer összeomlását előidézték. Mindamellett világos, hogy Mussolini nem az ellenséges propaganda összpontosított tüze, vagy a katonai események nem sokkal gyilkosabb tüze alatt bukott el. A fasiszta bukását előidéző okok szigorúan olasz okok és megvitásuk csak az olaszokra tartozik. Romában kijelentik, hogy szóba sem került az a kérdés, hogy a fascista rendszer ezen hírtelen eltűnéséről miként vélekedik az ellenség. Egyéb ként ez nem is érdekes, ha eddig esetleg himni kellett annak, amit az ellenség mondott és annak amit lármás propagandája nem szünt meg hangoztatni, azt lehet most himni, hogy elérkezett számára az a pillanat, hogy tényeket bizonyítsa be, hogy kérelhetetlen gyűlölete nem Olaszország, hanem politikai rendszere ellen irányult. Az ellenséges táborból hozzánk érkező híresztelések ellenkezőleg arról beszélnek, hogy az ellenség bosszúszágot érzett, amikor arról értesült, hogy az olasz nép alkotmányosan, — elegánsan és félreértés nélkül saját maga távolította el az ellenséges propaganda kedvelt célját és a legkényelmesebb érveinek egyikét. Az Olaszországban kialakuló események láttán az ellenségnek megfellekedezik eddigi állításainak értelméről és makacsul kitart egy formula mellett, — amelyből hiányzik minden politikai értelem: ez a feltétel nélküli megadás. Ez a feltétel nélküli megadás, amelyet ma az olasz néptől követelnek, nem az amelyet a pártos szenvedély eddigi diktatúrájától követeltek. Churchill az alsóház szószerzői megjegyzéseket fűzött az olaszországi eseményekhez és körvonalazta az angolszások új magatartását. Mister Churchill a brit fileleknek, nem pedig az olasz fileleknek beszélt. Lényegében azt mondta, hogy Olaszország adja meg magát feltétel nélkül, vagy kiértjük. Megismételte az angolszások nagy tévedését.

dinasztia körül tömörülő olasz nép. Szükséges, hogy az úgynevezett egyesült nemzetek ne feledkezzenek meg erről és szükséges, hogy tudják azt is, hogy az olaszok nem értik meg azokat a szavakat, amelyekből hiányzik az értelem, mert olyan bölcsesség le-téteményesei, amely túl a pilla-

Gazetta dell Popolo: Az ellenség ezt a földet darabokra akarja szakítani

Róma, július 29. A Gazetta dell Popolo „Türelmetlenségek” címen többek között ezeket írja: Azok, akik egyik napról a másikra azt akarják, hogy minden megújodjék és korlátok nélkül szabadságot kívánunk, elfelejtik, hogy a kormány nem csodatevő és hogy háború van, amely nem szűnik meg egyik napról a másikra azzal, hogy békét kívánunk. A háborút azért vezetjük, hogy elérjük a békét, Földünkön invázió van és az ellenség, amely először azt mondta, hogy nem akar tárgyalni a fasiszmussal, egyáltalában nem változtatta meg ma sem álláspontját és azt ismétli továbbra is, hogy feltétel nélküli megadást akar. Az ellenség ezt a földet darabokra akarja szakítani és felakarja osztani,

natnyi körülményeken, korszakokat és történelmet formál. A gépek nyers erejével el lehet hamvasztani városokat és el lehet pusztítani tűzhelyeket, a szellemet azonban, az olasz nép mély lényegét, amely tudatában történelmének és a világban elfoglalt helyzetének, nem lehet elpusztítani, legkevésbé makacs és vak formulák által. Az ilyen formulának brutális vaksága, ha alkalmaznak, a jelen és jövő kiméletlen elítélését jelentené világ és nemzedékek előtt. Európa minden népe számára, továbbá azok számára kivétel nélkül, akik Európától kapták a civilizáció fényét. (MTI)

Az olasz nép gyógyulását köszönheti Mussolininak

közlök illetékes német helyről Mussolini 60. születésnapjával kapcsolatosan

Berlin, júl. 29. Illetékes német helyről tájékoztatásként ezeket közlik:

Benito Mussolini, Olaszország sorsának eddigi vezetője csütörtökön tölti be 60. életévét. A Wilhelmstrasse csütörtöki külföldi sajtótervezetlelen kijelentették, hogy a jelenlegi eseményektől függetlenül a történelmi és erkölcsi igazságszolgáltatás azt parancsolja, hogy megemlékezzen a világraszóló államférfi, nagy forradalmár és izzo hazafi, hatalmas teremtményalkotásairól, amelyek bevonulnak majd a történelembe. A legutóbbi olaszországi események horderejét egyelőre nem is lehet atekinteni, Olaszország és Európa jelentőségén mindez semmit sem változtat. Közül három évtizeden keresztül mar-

déktalanul nepe szolgálatába állította magát, egyesítette Olaszországot és modern államra formálta. Ő volt az első európai államférfi, aki meg tudta oldani az első szocialis problémákat, amelyekkel az első világháború és az azelőtt az iparosítás korzaka az emberiséget elhalmozta. Az olasz nép gyógyulását köszöni Mussolininek, enélkül sohasem lett volna képes részt venni a nagyhatalmaknak, a világ újjárendezésére és újraelosztására hivatott sorsdöntő harcában. Minden történelmi gondolkodású embernek feladata és kötelessége méltatni ilyen napon annak az embernek egyéniségét, aki Olaszországnak megmutatta az utat, miképpen válhat modern nagyhatalommá. (MTI)

Ezer halállal szemben megállta a helyét a fronton — Itthon míg a „falak száradtak” lecsapott rá a végzet

A Munkács melletti Davidháza közeg határában Giga József 25 éves kustánfalvai szabafestő edesapja és öccse szemelattára a vízbe fullt. Holttestet másnap vetette ki a Latorea.

A tragikus esetben a szeszélyes sors különös végzettségűsége mutatkozik meg.

A fiatal iparos ifjaval nősült, de csak két hétig lehetett együtt ifjú hitvesével, mert a haza hívó szava elszólitotta őt is a frontra.

Megtette kötelességét, felváltották, lezserelt s teljesen egészségesen került haza, öt héttel ezelőtt kis falujába.

Otthon nagy öröm várta: felesége kis babával ajándékozta meg s a frontot-járt fiatal férj most már kétszeres erővel látott a kilenc hónappal ezelőtt abbahagyott mesterségebeli munkához. Legutóbb Davidházán vállalt szabafestőmunkát s az útra edesapja és öccse is elkísérte, hogy segédkezzenek a munkában.

Amíg az alapfestés száradt, Giga József kedvet kapott a nagy hőségben egy kis fürdésre. Hozzártározóival a közeli Latoreához ment ki, ugylátszik azonban, hogy a fűző napsütésben alaposan föl lehetett hevülve, mert alig ért a folyó mély medrébe — noha tudott úszni —

tudokolni kezdett. Edesapja és öccse a part menten tartózkodott, amikor meghallották segélykiáltásait, de mielőtt segíthettek volna elnyelte a víz. Keresték, de hiába, föllármázták a falut is de a ladikosok csaklyái sem tudták föllelni holttestét.

Másnap azután kivetette a víz. A halál közvetlen előidézője — mint megállapították — szívbővülés volt.

Ma este levente-táborútz

A Cserkészparkban levő ifjúvezetőképző-tábor leventéi ma este tartják ünnepléses táborútzukat, mely nyilvános lesz. A táborútzra a leventék ezúton hívják meg a debreceni leventeparancsnokokat, főoktatókat, debreceni leventéket és a város közönségét.

Emel a táborútz ünneplésességét, hogy a levente hadtestparancsnok ezuttal adja át Jakab Károlyné hadiózvegnek a leventék által gyűjtött 1000 pengőt. A leventéik másik szép példamutatása volt, hogy betápasztották özv. Fodor Józsefné hadiózveg padlását, mely így a légvonalban követelményeknek megfelelő. A hadiózveg boldog halával mondott köszönetet a leventék segítségéért.

Lehetőleg

10

szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

A földművelésügyi miniszter bejelentette a mezőgazdasági érdekképviseletek reformját

Szombathely, július 29. (MTI) Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter Szombathelyre érkezett. Látogatása elsősorban a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarának szolt, de ezen túlmenően hosszabb körutat tett Vas megyében és a Mura vidékén is. Bárányos Károly dr. földművelésügyi államtitkár már kedden este Szombathelyre érkezett. A minisztert gróf Hunyadi Imre üdvözölte, majd ezután báró Bánffy Dániel emelkedett szólásra.

Valóban eredményes munkát a földművelésügyi kormányzat csak akkor fejthet ki, ha működését a gazdatársadalom bizalmában és megértő támogatásában kíséri. Éppen ezért mindig szem előtt tartom, hogy a minisztérium és a mezőgazdasági érdekképviseletek között meg legyen az egyetértés. Híszem és meg vagyok győződve arról, hogy véleményeink kölcsönös kicserélése hozzájárul a mezőgazdaság ügyeinek előbbreviteléhez.

Ezután Bárányos Károly államtitkár tájékoztatta a minisztert az érkező évtől kezdődő kérdésekről. Szólt a mezőgazdasági termelés időszerű problémáiról és a mezőgazdasági munkásság szociális helyzetének további javításáról. Az államtitkár tájékoztatója után Vuchetich György kamarai igazgató ismertette a kamara eddigi működését, majd bejelentette,

hogy a kamara termelésfejlesztési tervet dolgozott ki az 1943-44. gazdasági évre s ezt a tervet a földművelésügyi kormányzat elé terjesztik.

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter röviden válaszolt az elhangzottakra s bejelentette, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletek reformjára vonatkozó tárgyalások folyamatban vannak, az érkező évtől felmerült javaslatokat részletekbe menően megvizsgálja.

A miniszter ezután Körmenydon hajtattott, majd Szegedre utazott keresztül a Muravidék közséibe látogatott el és a helyszínen tanulmányozta a dolgot, mintaszerűen gazdálkodó vendlakosság gazdasági és szociális helyzetét. A körút utolsó állomását Battyánfalván az üdvözlésre a földművelésügyi miniszter szíves szavakkal válaszolt.

Örömmel jöttem ide, hogy személyesen meggyőződjem a Muravidék szorgalmas népének munkájáról. Megnyugvással állapítom meg, hogy a Muravidék népe odaadással teljesíti kötelességét és megfeszített erővel szolgálja a magyar mezőgazdaság és a magyar hazajavát. Isten áldása kísérje közös munkánkat. A minisztert Muravidék lakossága mindenütt meleg szeretettel fogadta. A késő éjszakai órákban tért vissza a fővárosba a miniszter és kísérete.

A kultuszminiszter kinevezte a debreceni tanárképző intézet és tanárvizsgáló bizottságok elnökeit

A vallás és közoktatásügyi miniszter az országos polgári iskolai tanárvizsgálóbizottság elnökéül az 1943-44. tanévtől kezdődött öt év tartamára dr. Huszthy József egyetemi ny. r. tanárt kinevezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1943-44. tanév tartamára a debreceni állami középiskolai tanárvizsgáló bizottság elnökéül dr. Pest Sándor egyet. ny. r. tanárt, alelnökéül dr. Mézáros Ede egyet. ny. r. tanárt kinevezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1943-44. tanév tartamára a debreceni m. kir. középiskolai tanárképző intézet elnökéül dr. Pukánszky Béla egyet. ny. r. tanárt, az igazgatótanács tagjaivá dr. Bárczy Béza, dr. Bodnár János, dr. Karacsony Sándor, vitéz dr. Mézáros Ede, dr. Milleker Rezső, dr. Szabó György egyet. ny. r. tanárokat és Kiss József tanterületi főigazgatót kinevezte. Együttel dr. Szabó Dezső egyet. ny. r. tanárt az elnökhelyettesi tennivalók ellátásával megbízta.

Szuez fertőzött város

Ankara, júl. 29. (Stefani) A nagy tifuszjárvány Egyiptomban való elterjedése következtében Szuez városát fertőzöttnek nyilvánították. (MTI)

Csokonai Színház

Telefon 25-45

Július 31-én, szombaton este, augusztus 1-én délután és este

KISS FERENC felléptével

Paul Gerald színjátéka

SZERETNI

Az előadások este 8 és d. u. 4 órákor pontosan kezdődnek.

Debreceni Csokonai Színház

Igazgató Beleznai Unger István

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

KISS FERENC debreceni vendégjátéka iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A legnagyobb magyar színész szombaton este, vasárnap délután és este Gerald finom, hangulatos, költői szépségben bővelkedő kamaradarabjában, a SZERETNI c. színműben lép fel. A nagyszíri vendégművész ragyogó alakítást nyújt ebben a darabban. Méltó partnereit Fülöp Kató, a kolozsvári Nemzeti Színház drámai hősnője és Károlyi István, a budapesti színház tagja.

UNGER ISTVÁN direktor szombaton este Debrecenbe érkezik. A debreceni színház igazgatója teljesen befejezte az új társulat szervezését és a vidéki színjátszás legjavára erőiből szervezte meg az együttműködést. Bonvivan, Dalmady Géza, a legszebb hangú-bonvivan tehetségünk, mellette a zenés vigjátékok bonvivan szerepében az idén gyakran szóhoz jut Márky Géza. A debreceni társulat három primadonnája: Barabás Sári, Németh Ilonka s Jurik Ica ma egyedül álló primadonna-triász, mellettük pedig ott van a fejlődőképes. Hódossy Judit A humorral Csengery Aladár és Szabó Samu gondoskodnak. Szubrett-szerep körben Turcsy Gitta, énekes naivaként Nagy Csilla áll a társulat rendelkezésére. Értékes tehetség Ujvárossy Kató, aki Debrecenből került el és Erdélyi Mihály színházánál, az Inke társulatnál és Pécsen aratott nagy sikereket. A prózai együttes főerőssége: Badóczy, Mofry Lucy, Márky Géza és Hortobágyi Artur lesznek.

Apolló Filmszínház

Előadások: 1/5, 1/7 és 1/9 órákor.

Hans Moser és Theo Lingens főszereplőkkel:

Minta férj

Új ötletek, egyéni humor, szellemes fordulatok jóízű filmje.

Nyári Egyetem

MA ESTE ISMERKEDESI-EST A NYÁRI EGYETEM HALLGATÓI SZÁMÁRA

Megirtuk, hogy a Nyári Egyetem ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt 10 órákor lesz. A kormány képviselőiben dr. Antal István miniszter mond megnyitó beszédet, a miniszterelnökség részéről dr. Pataky Tibor államtitkár és a kultuszminiszter megbízásából Fáy István államtitkár tart beszédet. Itt lesz Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke és a francia, az olasz és a német, s a bulgár követség képviselője. Sok előkelőség jön még le a fővárosból. A nagyszámú vendégsereget dr. Kölesy Sándor polgármester fogja üdvözölni. Az egyetem nevében Haendel Vilmos rektor, a Nyári Egyetem részéről dr. Milleker Rezső professzor köszönti a vendégeket és nyolcszáz főnyi hallgatóságot.

A megnyitó után a rektor vendégül látja a fővárosi vendégeket s a helyi közéleti és kulturális vezető férfiakat.

Vasárnap délután félhat órákor az Arany Birkában ismerkedési est lesz, melyet táncal-kötnék össze. Tizenhét éve feledhetetlen emlékeket teremt ez az ismerkedési est, mert ezen kerülnek közelebb hozzánk távoli országok fiataljai, de a messziből jövő magyar testvéreink is. Sok értékes kapcsolat fejlődött már ki a debreceni nyári egyetemi ismeretségekkel a külföldi vezető emberekkel.

Jelenünk meg mennél nagyobb számban a megnyitón és az ismerkedési esten, mert ezzel a magyarság ügyének teszünk jó szolgálatot.

KELETI HÉT A NYÁRI EGYETEM keretében.

Mint már hírt adtunk róla, a debreceni Nyári Egyetem színdíj-fantóziájával kapcsolatosan a Magyar Keleti Társaság és dr. Milleker Rezső egyet. ny. rendes tanár, a Nyári Egyetem igazgatója rendezésében augusztus 9-14 között Keleti Hét is lesz. Ez iránt az előadássorozat iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik már is. Különösen érdekli a szakembereket a kiváló keleti tudósoknak és más szakértőknek az az előadása. A keleti művészet, irodalom, vallás és filozófia éppen úgy szerepel ezekben az előadásokban, mint a földrajz és népművészet. A magyarság hagyományait sok kultúrálkapcsolatja a keleti világhoz s különben is mindig nagy érdeklődés kísérte Magyarországon a keleti élet minden megnyilvánulását.

A Nyári Egyetem Keleti Hetén Murata egyetemi tanár, a bécsi Japán Intézet igazgatója, Senzoku Takayasu berlini kultúrattatás. Kie Lien Nio, a Budapestben tartózkodó kultúrattatás. Chao Tung Sung a budapesti egyetem előadója fognak előadást tartani s előadásaik a sintrovallás, a keleti világnézet, a japán színház, a kínai kultúra tárgykörét ölelik fel s közben vetített képekkel is be fogják mutatni a csodálatos kelet világát. A magyar tudósok közül is igen érdekes témák vannak a programba felvéve: Igy Bácsy Ernő dr. gimnáziumi tanár, a Magyar Keleti Társaság titkára, a keleti filozófia gyökereit vizsgálja. Felvinczi Takács Zoltán: egyetemi ny. r. tanár, a Magyar Keleti Társaság alelnöke a keleti viseletről fog előadást tartani. Jajczay János dr. egyetemi magántanár azt fogja vetített képekkel illusztrálni és tudományosan bemutatni, hogy milyen sok közös vonás van a keleti szönyvegek és a magyarországi erdélyi szönyvegek között. Nagy Iván dr. ny. államtitkár, egyetemi magántanár Egyiptomról tart előadást,

Hungária Filmszínház

MA UTOLJÁRA:

EGY LEANY AKI MINDENT TUD

Főszereplők: Magda Schneider, Carsta Löck
Előadások fél 5, fél 7 és fél 9 órákor.

vitéz dr. Nagy Iván miniszteri tanácsos pedig Mandzsuokút fogja bemutatni vetített képekkel. Ez a gazdag program és színés előadássorozat sok embert

fog az előadásokra vonzani s a Nyári Egyetem hallgatói ezt az előadást is díjtalanul látogatathatják.

Régi szép, jó idők, multbasülyedt világ — egy árjegyzéken keresztül

Milyen volt az élet 50 esztendővel ezelőtt

Soha nem hittem volna, mennyi poézis lehet egy szürke árjegyzékben...

A dolog úgy kezdődött, hogy a szerkesztőségi postával elsárgult, idősítta papírdarab került kezünkbe. Egyik régi kedves olvasónk küldte a napokban megjelent cikkünk hatása alatt, mely az öt esztendővel ezelőtti hírdetéseket mulatságos de kissé tragikomikus anakronizmusát sorakoztatta fel.

A nyomtatvány egyszerű árjegyzék volt 1893-ból kelteve. Szabó Zsigmond Plac és Hatvan utca sarkán volt gyarmatárú, csemege és ásványvíz kereskedésének árait tüntette fel.

Olvastuk az elsárgult nyomtatvány sorait és megcsapott a próza árjegyzékből a múlt levedu-laillatú levelete. A félszázaddal ezelőtti korban ezertük magunkat, a század vég boldog, aranyromantikában fürdő világában.

Havanna-illat szállt körülöttünk, pezsgőpalackok durrogását hallottuk. Vidám úri murik, kivilágos-kiviradatig tartó cigányzenés duhajkodása muzsikált vissza lelkünkbe... egy egész eltűnt, örökre elmerült ma csak már hihetetlennek tetsző elbeszélésekben élő, könnyelműségében, a sirját ásó gondolatlan-ságában is megkapóan kedves, drága visszahozhatatlanul szép idő.

Egy soha vissza nem térő kor-szakot varázsolt elénk az ötven esztendő árjegyzék a maga hihetetlennek tetsző áráival... Nyűgöd, békés életet, akik előtt kristálytisztán látszik életük, — mely pontosan lerakott síneken haladt a halálig... Sarkantyúk pengését, bálí éjszakák forgatagát lámpák patakzó sugarával, finom díszkrét illatokkal, lágyan előlő viláccer, nagy kártyacsatákkal, váltókkal... azzal a szívárványos ködbe vesző világgal, mely az első világhéges halál-árkán túl volt.

Most pedig teregezzük ki ezt a bővös, multidéző árjegyzéket... mit mond napjaink emberének. A cukor árával kezdődik... igen így „ez”-vel és I. rendű, kiválóan finom nagy süvegben egy kiló cukor 47 krajcár, kocka 48, burgonya cukor viszont 32 krajcár... Napjainkban, a befőzési időnyben sok gazdasszony vizsgálja a félszázadnyi multba néhány süveg „kiválóan finom” cukorért a baracklekvárhoz.

Az illatos, párolgó feketekávé szerelmeseinek arról mesél az árjegyzék idősítta sárga lapja, hogy Cuba kávéből a legfinomabb kilója 2 forint 30 krajcárba került. Az „igen finom” ugyanebből a fajtából már csak 2 forint 12 krajcár volt, a szimplán „finom” 2 forint 06 krajcár, Ceylon kávéból a legfinomabb volt 2 forint 16 krajcár.

Inyencek, csemegekedvelők számára elárulja az ötven esztendőnyomtatvány, hogy egy kiló csokoládé, a legfinomabb 4 forint 44 krajcár, de ez igazán legfinomabb mert van csokoládé 1 forint 32 krajcárért is. Cukrozott ananász 4 forint citromon 1 forint 80 krajcár, mazsola 65, datolya 72, füge 24-65-ig, mandula 1.40, mogyoró 48 de krajcárban am... A legfinomabb java caraván, mandarin souchong, teakeverékek dekája 6 krajcártól 16-ig. Rák 1 forint 20, lazac 1 forint. A legfinomabb tokaji aszú egy üvegért 80 krajcár turini ürmös 1.50 forint.

De nem csak inyenceknek való csemegek sorozatából és annak mesének tetsző olcsó áraitól be-

szél az ötven esztendő árjegyzék.

Háziaszonyok figyelmébe: bab kilója 80 krajcár, borsó 18, lenese 14-40-ig, bors 90, dió 32 krajcár kilónként, jam igen finom 24 krajcár, mák 44, makaróni 24, szappan 32, mind kilóban és krajcárban értendő. Száraz szalámi 2 forint kilója, tarhonya szegedi, tojásos, egy kiló 32 krajcár.

Igy mesél a megsárgult árjegyzék egy elrepült korról, egy multbaveszt, gondatlan világról.

Azért, ha meggondoljuk, kár lenne irigyelni, visszakíválni ezt az időt, a század végét, az úri-murik cigányzenés, csillogó de könnyelmű világot.

Az a nemzedék, mely az utolsó 30 esztendő életét élte két világ-háborúval és a közé eső két évtized problémáitól tuskés életével, többet adott az emberiségnek, mint az előző félszázad könnyen és kissé könnyelműen élő emberei. A mai heroikus kor emberei nem nyűgözi le annyira kis könnyű örömeik, szenvedések, megpróbáltatások között mentit át az emberiséget egy sebb nyolgod-tabb, kiegyensúlyozottabb holnap felé...

Ezt pedig mi mesélhetnénk el a megsárgult, félszázados árjegyzéknek, a mult század távoli, számunkra már kissé érthetetlen és hihetetlen életéről némán is hirt hozó követnek...

Boszniában szétszórtak egy bolsevista bandát

Ujvidek, júl. 29. (Bosznia) Jelenti a belgrádi Donau Zeitung.

Boszniában egy bolsevista bandát szétszórtak. Az utkozat színhelyén sok halottat és sebesültet találtak. Többek között megtaláltak a bolsevista csapat népbiztosának holttestét is, akinek a zsebében fontos okmányokat találtak, valamint 100.000 kunát, amely pénzüsség, — a kihallgatott kommunisták szerint — rablásból ered. (MTI)

Horvátországban behívták négy korsztályt

Zágráb, júl. 29. (MTI) A horvát hadügyminiszter hirdetménye értelmében az 1917-1920-ig terjedő korsztályoknak augusztus 5-én csapattestüknél jelentkezni kell. Minden eddigi hadmentesség vagy kivétel hatálytalan.

Uj német fegyver a „hatosiker“

Berlin, júl. 29. (NTI) A csütörtöki német lapok megkapó képekben mutatják be a keleti harcok új német fegyverének működését, amelyet tüzelőnek kereszteltek el. A képeken látszik, amint a tüzelő fegyver ütegei sortűzet adnak le, miközben egy füst-és lüszesóna révén a néző szemével követheti a gránátok röppályáját. Egy képen egy hatos iker ismerekhető fel, amelynek hat esővéből egyszerre gyújtó, robbanó- és ködgránátokat löhetnek ki. (MTI)

Repülőgép szerelatlenség 12 halottal

Amsterdam, júl. 29. (Német TI) Mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, egy nagy vízi repülőgép, amely kedden este Lisszabonban szállt fel, szerdán reggel lezuhant Bingle közelében. A gépen 18 utas 20 főnyi személyzet foglalt helyet. 10-en szörnyethaltak, kettőn később haltak bele sebeikbe. (MTI)

FILM

AZ APOLLÓ tegnap mutatta be a „Mintaférj” című német vigjátékot. A fordulatok s szellemes meseszöve, a nálunk is népszerű Hans Moser és Theo Lingens kitűnő alakítása, őszinte közönségsiker. A kísérő műsor érdekes.

Változnak az idők

1. Miska bácsi

Miska bácsi a család vidéki rokona.

Sőt, ha nagyon szigorúan vesszük: nem is vidéki, hanem tanyai. Agglegény. Azért nem házassodott meg, mert — saját állítása szerint — nem született még meg erre a világra olyan asszony, aki az ő kemény, hatvankét esztendő óta mindvégig töretlen nyakát járom alá tudta volna hajlítani. Ugyanis — ügymond Miska bácsi — akinek felesége van, annak anyósa is van. És mind a kettő csak parancsolni akar. Hát öneki pedig ne parancsoljon senki.

Igy Miska bácsi. Ezt mondja. A szomszédai viszont azt rebesgetik, hogy van neki egy vén, házasságos gazdaasszonya, akitől jobban szurkol, mint más rendes ember a feleségétől és az anyósától együttvéve.

Sőt a rossz nyelvek még azt is hozzátesszik, hogy Miska bácsi épp ezt a gazdaasszonyt kipiheendő ruccan fel időnkint Pestre. Minden félesztendőben egyszer teszi tiszteletét a fővárosban és ilyen esetekben két hétig marad. Hol az egyik rokonnál, hol a másiknál.

És a rokonok — hogy őszinte legyek — soha nem rajongtak valami túlságosan ezekért a Miska bácsiféle látogatásokért. Nem mintha az öregúr nem lenne igazán szeretni való emberpéldány. Nagyon is az. Jókedvű, ízes beszédű, angyali kedélyű. De — sajnos — „élni akar”. Mulatni, szórakozni, habzsolni mindama kellemetlenségeket, amiket ez a világ város munkájában elnyed, gondoktól csigázott öslakói frissítgetésére kínál. És amiket nevezett öslakók a maguk érthetetlenül halvérű, álmos temperamentumukkal vagy egyáltalán nem is vesznek igénybe, vagy ha igen, akkor is csak amugy foghegyről csipegetik, hosszú hónapokra osztva el mindazt, amit Miska bácsi a maga egészségesen őszinte élveznivágyásával ebbe a kététheti pesti tartózkodásba óhajtott maradék nélkül belesűríteni.

Ami röviden annyit jelent, hogy Miska bácsi minden reggel azt kérde: mit csinálunk délután és minden délután azt kérde: hova megyünk este? Ennélfogva a pesti rokonoknak délután azt kell csinálniuk, amit Miska bácsi akar és este oda kell menniök, ahová Miska bácsi kívánkozik.

Most kérdem: ki bírja ezt? Senki. Ki szereti? Senki. Ki óhajta tehát a Miska bácsi fél-évenkénti kéthetes látogatását? Senki.

Ez volt a helyzet ezelőtt még egy félesztendővel is.

De most változtak az idők.

Miska bácsi szállóvendégi kegyeiért ma az egész család vetekedik.

És miért? Mert Miska bácsi tudja: mi az illendőség. És soha nem érkezik a tanyáról üres kézzel, hanem méteres kolbászokat hoz, írsvaját, tojást, tokaszalonnát és legalább két darab természetes pulykamadarat.

Bűnvádi eljárás indult fajgyalázás miatt Ferencz Lajos püspökklányi gépkocsivezető ellen, aki a esendőség előtt beismerő vallomást tett és a feljelentést tevő tanuk által mondottakat megerősítette.

Káromkodásért Veres Lajos napzámos, Doberdó-utca 32. sz. alatti lakost négy nap, Szinesák Mihály napzámos, Rakovszky-utca 1. szám alatti lakost és Kasza József Bihari-utca 17. szám alatti lakost 2-2 napi elzárásra ítélte dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró.

Ennélfogva...

Most tessék mondani: magyarázzam ezt tovább, vagy ennyi is elég?

2. Fekete ruha

Szóbanforgó ruha innen-onnan már majdnem a kamaszkorba lép. Közel tizennyéves. De nem igen viseltem, mert nagyon fekete. Vidéki felolvasások céljára csináltattam. Olyan esetre, amikor a frakk vagy a szmoking túlságosan ünnepélyes lett volna, de köznap, csikos zakóruhával mégse akartam a közönség színe elé odaállni.

Tavalyelőtt azt gondoltam magamban: mégis csak kár ezért a ruháért. Itt lóg a szekrényemben, haszontalanul, minden minden áldott évben egyszer húzom magamra — és bizony befogom hétköznapra. — Nem olyan időkét élünk, amikor valaki nem hord egy ruhát csak azért, mert fekete. Ha fekete, hát fekete.

És hordani is kezdtem. Viseltem, nyúztam, míg végre elvesztette gyászom tampa, posztófekezte jellegét. Nagyon szépen kifényesedett.

De annyira, hogy tavaly télen már kicsit szégyelltem is felvenni.

Az idén viszont büszke vagyok rá.

Mert bárhol jelenek is meg benne, mindenki álmódóva nézi. Azt mondják:

— Hát hiába, ez még az igazi, régi, békebeli gypajuszövet.

3. Rózsadombi villa

Van egy barátom, aki saját, hétszobás, csodaszép villájában lakik.

Igazán elragadó lakóhely, pompás bútorokkal, képekkel, szőnyegekkel. És káprázatos kilátással. Annak a villának a terraszáról ellátni a csillogó Duna sötétzűst szalaga és a mélyen fekvő város aranylókőfátyola felett — én nem is tudom — talán egész Csepelig.

Ezt a barátomat mindenki irigyelte. Nem a kitűnő társadalmi állásáért, zsinóros dolmányú inasáért, számtalan hengeres luxuskocsijáért, vagy azért a tekintélyes bankbetéért, amelynek szerencsés, minden köznapj gondtól, örökre mentesített tulajdonosa volt.

Csak ezért a villáért. Ott fenn a kristályosan tiszta, már szinte szubalpin jellegű virágillatú édes levegőben, az örök napsgárban fürdő, minden nagyvárosi szenny fölé tündéri könynyedséggel emelkedő Rózsadomb legeslegtetején.

De változtak az idők.

Ez a barátom tegnap este nálunk volt vacsorán.

Fél tizenegykor szépen elbúcsúzott és hazament. Mert a kocsiját leállították, autóbusz éjszaka nincs, villamos ő feljűk nappal se járt soha és most császálhat haza, az Isten háta mögé, zuhogó esőben, hegnyek fölfelé, gyalog.

Szegény.

Zágon István.

Békéscsabán hármas ikrek születtek. Tuska András békéscsabai lakos felesége szombaton hármas ikreknek adott életet. Az ikrek közül egy fiú, kettő pedig leány. Az édesanya és a gyermekek egészségesek.

Míg a kocsmában ivott, ellopták a kerékpárját Madaesi Sándor kubikos, Ermellék-utca 10. szám alatti lakosnak. Kára 200 pengő.

Lopás a népfürdőben. Özv. Antal Józsefné Mester-utca 34. szám alatti lakosnak ellopták a népfürdőben a kizitáskáját. A táskában 120 pengő volt.

5 OLDAL
1943 VII. 30

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 24-én reggel 8 órától, július 31-én reggel 8 óráig: „Arany Angyal” Piac u. 50 sz., telefon: 34-06 — „Reménység” Csapó u. 22. telefon: 14-21. — „Szent Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. telefon: 17-09. — „Sas” Hatvan u. 66. telefon: 39-19

Egy mosoly

Apró, gyenge emberpalánta, Egy koccs, parányi kislegény, Orrocskáját laposra nyomja, Cukraszánk kirakalúvegen, Mennyi csoda, mennyi sütemény, S csak kivülről nézheti szegény.

Nézem ragyogó szembogarát, Majd elnyelje a dobostortát, Lelkemben felcsillan egy kép: Igy álltam én ott, nem is oly rég.

A süteményt becsomagoltatom, Kint a kislegényt fölön fogom. — Mondd, a tortát te is szereted? Ne csak nézd! Tessék! Most eheted.

Rámenni csodálkozó szemét, Szaladna, de fogom a kezét. Félve nyúl a csomag után. — Ez a felnőt is játszik talán?

Keze között a papír szakad, Nézi a tortát, hangosan kacag. Míg apró fogai közt eltűnik a Csodás, édes sütemény: Mosolyog, egyre csak mosolyog A parányi, kócos kislegény.

ERDŐS IBOLYA.

— A magyar vitorlázó repülés magassági csúseredményét Vojnits Pál megjavította és „Kevély” mintájú magyar tervezésű és építésű vitorlázó géppel 5300 méter magasságot ért el. A géppel a műegyetemi sportrepülők pályájáról indult, Vojnits megdöntötte Stolte János BSzKRT vitorlázó repülő 4083 méteres csúseredményét.

— Az olasz lapok felhívják a közönséget, hogy ne üljenek fel szenzációs eseményekről szóló híreszteléseknek, mert ezeket felelőtlen elemek terjesztik azzal a céllal, hogy megzavarják a közrendet.

— Budapestén három órán át tartó földrengést jeleztek az Országos Földrengésjelző Intézet műszerei július 29-én 5 óra 13 perckor 8200 km. távolságból. A műszer legnagyobb kitérése 12 mm. volt.

— A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség tagjai közé jelentkezni lehet minden nap délelőtt és délután a Református Otthon helyiségében. Legkönyebben a Pulszky-utca felől levő püspöki palota 5-ik kapuján juthat be az első emelet 38. sz. a. levő irodába. A vezetőség elhatározta, hogy nagy hirdetőtáblát készített a bejárat felől, amihez az egyház kézséggel járult hozzá. Szilágyi László titkár állandóan tart hivatalos órákat, amikor minden érdeklődőnek szívesen nyújt tájékoztatást.

— Amerikai cirkáló elsüllyesztéséről ad hírt a japán főhadiszállás jelentése. A japán haditengerészet a jelentés szerint eddig 62 ellenséges cirkálót süllyesztett el, 52-öt pedig súlyosan megrongált.

— Petróléummal akart tüzet gyújtani Nagy Kázmérné Kerekes Géza-utca 10. szám alatti lakos. A petróleum azonban felrobbant és az asszonyon súlyos égési sebekeket okozott. A mentők kiszállították a borklinikára, ahol kezelés alá vették.

* Augusztus elején új tanfolyam kezdődik a Simai Magdolna és Sipkovits Béláné Slezák Mária gyorsíró és gépiróiskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés állambizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. D-breceni tanker. Főig. eng. szám: 5548/1942-43.

Vakmerő rablótámadás egy Hévkalauzno ellen éjjel 12 órakor a Pozsonyi-úton

Bogdán Irén DHV jegykezelő, téglavetői lakos szerdán este fél 11 óráig volt szolgálatban. Szolgálat után egy-ödelj adult hazafelé. Útközben odament hozzá egy harminc év körüli micispakás csavargó és kísérni kezdte. A leány többibben is el akarta kergetni, azonban a csavargó nem tégitott. Így haladtak egészen ki a városból, amikor már senkisé volt a közelben, a csavargó megtámadta a leányt és elvette tőle vászon kalautáskáját. Aztán a megijedt leány kiabálásával mitsem törődve, nyugodtan elsétált a város felé.

A táskában pénz nem volt, csupán jegyek. Így 9 tömb szakaszgyűjegy, 9 tömb vonaljegy, 2 tömb fürdőjegy, továbbá átszállójegyek a Széchenyi-utcai és a nyilastelepi autobuszra. A kár körülbelül 600 pengő. A kalauzno az esetről jelentést tett a rendőrségen, ahol a csavargóról pontos személyleírást adott. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére, akit ha elfognak, statáriális bíróság elé kerül, tekintettel arra, hogy elsötétítés ideje alatt rabolt.

Úzenetek a frontról

Új. Öry István tart. örvezető üzeni Hajdúhámszombá Öry István-nának a Jókai-utca 246. szám alá, hogy semmi baja nincs. Minden ismerőst üdvözöl. Csomagot vár Tábori postaszám: B140.

Mikó János szakaszvezető az F/657 tábori postaszámra hátsköszönetét küldi Debrecenbe a csapókereti református iskola igazgatójának és a VIII. osztály tanítónőjének odaadó, hazafias, szorgalmas munkájukért abból az alkalomból, hogy kislánya a nyolcadik osztályból sikeresen leviszázott.

Simon Pál honvéd az F/235 tábori postaszámra üzeni Hajdúhámszombá: „Messez orosz földről értesítem kedves jó feleségemet, sógornőmet, jó ismerőseimet, hogy — hála Istennek — jól vagyok, semmi bajom nincs. Kérem őket írjanak. Feljegyzem sok szeretettel csókolom, ismerőseimet üdvözölöm.

Mikó János szakaszvezető az F/657 tábori postaszámra üzeni Debrecenben lakó feleségének, családjának, jó ismerőseinek és F. Kovács Kálmán zászlósának és családjának, hogy egészséges, jól érzi magát. Mindenre szeretettel gondol. Üdvözlétét és kézesőkjét küldi a messze távolból. Hazáról sürübben kér leveleket.

Nagy József honvéd a Z/388 tábori postaszámra üzeni Vámosperesen lakó hozzátartozóinak, hogy teljesen egészséges, üdvözlétét küldi. A jelzett levelet még nem kapta meg.

— Mérgező kígyó marta meg Hlyudzik György 22 éves antalóci legényt, aki kékék összerakásával foglalatokodott. Beszállították az ungvári kórházba, ahol azonnal védőoltással látták el. Állapota válságos.

— Sörgödörben lelte halálát Repei József húszéves fiatalember Harsány községben. Elhunyt ismerőseinek ásta a sirt, miközben a föld rászakadt és betemette. Mire kiszabadították, meghalt.

— Elfogták a sorozatos ungvári lopások tettesét Balog Kálmán ungvári eigánylegény személyében. Nem kevesebb mint 15 rendbeli lopásért vonják felelősségre. Mivel a lopások nagyrészt az elsötétítés ideje alatt követte el, statáriális bíróság elé fog kerülni.

— Fertőzött lepedőket loptak el ismeretlen tettesek a Horthy Miklós közkörház fertőző osztályáról. A kár 120 pengő.

— Megszökött két munkára kiadott fogoly. A debreceni ügyészség fogházának két lakóját, Kolompár Lászlót és Rafael Gyulát kiadták munkára a Nagyhat melletti Gombos-tanyára. A két cigányt úgy látszik nem tetszett a munka, mert 27-én megszöktek. A esendőség megindította a nyomozási kézrekerítésükre.

— Az „Italiano” című napilap, amelyet 1859-ben Cavour gróf alapított, szerdán újból megkezdte megjelenését.

— Meghalt gróf Ráday Gedeoné, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének országos elnöke.

Vasárnap lesz a Kossuth dalkör negyvenedik jubiláris közgyűlése

A Kossuth Dalkör jubiláris ünnepe lesz vasárnap, augusztus 1-én. Az ünnep megkezdését a reggel 9 órákban kezdetet veszi azzal, hogy a tagok fél 9 órakor gyülekeznek az iparostanonc iskolában levő helyiségben. Innen először a rom. kat. templomba vonulnak régi zászlóikkal, ahol a zászlót beszentelik. Utána 11 órakor a Kistemplomba vonulnak ahol Uray Sándor lelkipásztor hirdeti igét és áldja meg a zászlót. Mindkét istentiszteleten a dalárdák is közreműködnek énekszámaikkal. Tizenkét órakor a Kossuth Dalkör Bartha István nagyvállalkozó, a dalkör elnöke vezetésével a közgyűlést tart az iparostanonc iskolában. Erre hivatalosak nemcsak a meghívottak, hanem a dal iránt érdeklődő polgárok is.

A közgyűlés a Nemzeti Hírszöveg elnevezésű kezdődik, melyet a Kossuth Dalkör énekel Sziklai Ede karnagy vezetésével. Bartha István megnyitó beszédet mond, utána Siposs Imre ny. lelkipásztor ünnepi beszédet tart. A megjelenetek üdvözlik a jubiláris dalkört. Uray Ferenc főtitkár felolvassa a dalkör 40 éves működéséről szóló jelentését, ezt követi a dalkör jellegének elnevezése. A jubileumi emlék kiostása után következik a Himnusz.

A zászlóanyai tisztelet dr. Haendel Vilmosné, egyetemi tanár felesége látja el. Az ünnepesen résztvesznek a helybeli dalárdák zászlóik alatt, úgy-szintén a Függetlenségi Kör is nagyszámban képviselteti magát.

A dalkör vezetősége ezúton is felhívja a város közönségét, legyen részt ezeken az istentiszteleteken és a közgyűlésen, megmutatva, hogy Kossuth Lajos szellemét itt él a város falai között.

— A bolgár parlament 50 millió lírát szavazott meg a fakitermelés és fafeldolgozó ipar fejlesztésére.

— Nyitva hagyta lakását, meglópták. Guttmán Dávidné Hatvan-utca 27. szám alatti lakos ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, aki nyitott lakásából ruhaemléket, valamint vászon ágyhuzatot lopott el.

— Üveggyárat létesítenek a Székelyföldön a borvízek értékesítésének előmozdítására. A vállalat egymillió pengő alaptőkével indul meg. Az üveggyár naponta 10.000 darab egyliteres üveget fog gyártani a borvízek számára.

— A főváros köztisztviselési hivatala, melynek 2676 alkalmazottja van, beszámolóit közöl egész évi munkájáról. Megtudjuk a beszámolóból, hogy a főváros az elmúlt évben a házakról és az utcákról 2.110.381 mázsa szemetet fuvarozott el. A hőeltakarítás még nagyobb munkát jelent, mert az elmúlt telen hatszor annyi havat takarítottak el az utcákról, mint amennyi szemetet egész évben elhordtak. A szembányászás igen eredményes volt, mert 4000 mázsa rongyot, közel 7000 mázsa papírt, 10 mázsa sárgarézet, 47 mázsa cinket, 9 mázsa gumit szedtek ki.

Gyászrovat

A Zih-család gyászja. Forrón szertartott unokánk, nevelt fiunk, Zih Béla honvéd 23-ik évében a haza iránti kötelességének teljesítése közben elhunyt. Kedves halottunk földi részzeit Körösmezőről való hazaszállítást után holnap délután 6 órakor fogjuk a köztemető 2. A) ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint a köztemetőben örök nyugalomra helyezni. Gyászszolgák: Nagymamája: özv. Zih Kálmánné, nevelő szülei: Horváth Ede nejevel, szül. Zih Margittal és leányuk Babi, nagynénjei, nagybátyjai, unokatestvérei és a kiterjedt rokonság. Temetését Takács temetkezési vállalat rendezi.

Vásári Gyuláné Balogh Róza 63 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3/4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből római kat. szertartás szerint. Lakás: Csillag-u. 8. Dankó temetkezés.

Deák István volt gazdálkodó, városi bizottsági tag, a Függetlenségi Kör örökös elnöke 65 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Tóth István gazdálkodó 88 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Szepességi-u. 43. Dankó temetkezés.

Ellopták a levéltárcáját 270 pengővel és igazolványokkal Klímpán György Nyugati-utca 8. szám alatti lakosnak.

Aranyórárt loptak el a vonaton Kertész Vince újkécskei MÁV nyugdíjastól, aki Szolmokról utazott Debrecenbe. Útközben egy fiatalember megkérdezte tőle, hogy hány óra van. Ez a fiatalember az egész út alatt a közelében tartózkodott, így valószínű, hogy ő a tolvaj. A rendőrség megindította a nyomozást.

Kilopták a retiküljéből 160 pengőt a főpostán Herskovics Lászlóné Hatvan-utca 47. szám alatti lakosnak.

Budapesten török képzőművészeti kiállítást rendeznek a téli hónapokban. A kiállítás a török szobrászok és festők vonulnak fel nagyobb számban. A kiállítás az ősi keleti művészet és a modern európai művészet összeforrásának eredményét fogja érzékeltetni.

Rege az aktatáskáról

Nagybátyának van egy öreg aktatáskája. Kicsit mar viharvert, de a legjobb bőrből készült. Annakidején nem kerülhetett tulajdonosra sokba, ma azonban kincsnek számít.

Evekkel ezelőtt természetesen hivatása magaslátan állott és fontos aktákat, számlákat, iratokat tartalmazott. Még olvasnivaló könyveket sem szívesen hordott benne, nehogy egy-egy vastagabb kötet kitérjen és elrontsa elegans formáját. Az uszonmára készített vaszszemélyet vagy kifitt kis selyempapírból csomagolva nyomta nagybátyám kezébe Juliska néni. A világot be nem tette volna a táskába, inkább vékony piros fonállal atkötötte és így kényelmesen elfért a kis csomag az ember egyik ujján.

Azán lassanként megváltoztak az idők. S bár nagybátyám verbéli hivatalnok maradt, aki minden idejét hivatalának szenteli, annak ügyeit aggódom a szíve szíven, mégis átalakult féltve őrzött aktatáskájával szembeni viselkedése.

Az első sértést akkor követte el vele szemben, mikor behozták a kenyérgyegyet. Nagynénim nagyszerű háziasszonyok és elsorangú bevasárlók. De amint elszaporodtak a különféle jegyek, elment a kedvük a sok bajlódástól.

Józsikám, te ügyis fent

Véres szerelmi dráma Érmihályfalván

Egy magántisztviselő nyakszirtén lötte a gyógyszerész leányát, majd öngyilkos lett

A debreceni sebészeti klinikára életveszélyes sérüléssel szállították be Érmihályfalváról **Mann Olimpiát**, az ottani gyógyszerész szép fiatal leányát, akinek nyakába golyó fűródött. A leány elmondta, hogy az utcán, délután 4 órakor **Tökés János** magántisztviselő, aki udvarolt neki, követve el a merényletet és orozva támadta meg.

A csendőrség jelentése szerint az Érmihályfalván történt merényletnek szerelmi háttere van. Tökés János udvarolt a fiatal leánynak és úgy tervezte, hogy rövidesen feleségül is veszi a leányt, aki nem utasította el az udvarlását. Tökés, aki féltékeny

volt a leányra, az utóbbi napokban olyan értesítéseket kapott, hogy a leány másoknak is elfogadja az udvarlását, sőt az egyik érmihályfalvai fiatalemberrel sőtálgatni is szokott rendszeresen.

Tökés lesbe állott az utcán és amikor Mann Olimpia a fiatalemberrel elhaladt előtte, pisztolyából a leány nyakszirtjére lőtt. A lövés után a leány ájultan esett össze. A merénylő elmene-kült, de csak száz méternyit futott, majd agyonlőtte magát. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Mann Olimpia már túl van az életveszélyen, sérülése néhány hét alatt meggyógyul.

Allami számlaláplap-tömböket hoznak forgalomba a vendéglősök részére

A Budapesti közlöny csütörtöki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az allami számlaláplapok forgalomba hozásáról. A rendelet szerint augusztus 1-től 10, 20 és 50 filleres leányomott, pénzügyi bélyeggel ellátott allami számlaláplapok kerülnek forgalomba. Ezeket száz darab lapot tartalmazó tömbökben a postahivatalok árúsítják. Egy tömb ára 50 fillér plusz a bélyeg értéke. A rendelet szerint fizetőköteles számlaláplapot kell kiállítani koresmákban, kizárólagos palinkakimérésekben, kifőzésekben, italmérési engedéllyel nem bíró cukrászdákban, tizedo vendéglátó hazaokban, poharazásra jogosító italmérési engedéllyel bíró fűszerkezelben, szatócsüzletben, vegyeskereskedésekben. Ezekben a helyeken a számlaláplap illetéke tekintet nélkül a fizetett összeg nagyságára tíz fillér. Az etkezésért, szállásért, panziószerű ellátásért több napra előre, vagy több napra utólag egy összegben történő fizetésnél az illetéket az egyes napi végösszegekből külön-külön kell megfizetni. A rendelet aug. hó 1-én lép életbe.

Ezeknek az allami számlaláplapoknak a használata nem kötelező. Az a vendéglős, aki már eszmáltatott számlaláplapokat, ezeket a saját nyomtatványait zavartalanul tovább használhatja. Ez azért is célszerűbb az allami lapoknál, mert a sajátján mar ranyomatták a céget is, ahogy azt az előző rendelet előírta, tehát kevesebb ügyfél-bajjal jár a vendég mellett való kiállítása, nem kell a cégbélyegzőt ranyomni. De ennél is kényelmelenebb

es jobban akadályozza a gyors munkát, hogy a *füzötpecsét előre nem tudhatja, mennyi lesz a vendég fogyasztásának végösszege, tehát melyik számlaláplapot vegye elő a három kategória közül.* A sajátján nyugodtan kiszámíthatja, hogy mennyi a fogyasztási végösszeg, ruteszi a bélyegét, azt kilyukasztja és az ügyet befejezte. Olyan helyeken viszont célszerű az allami számlaláplap használata, ahol a vendégről illetve a fogyasztásról tudni lehet előre, hogy milyen összegű számlát kell kiállítani. Például szabott árú büfékben, stb. Így azonban, ha a *főpincér az allami lapokat akarja használni, kénytelen lenne előbb egy külön cedulán összeadni a fogyasztás összegét és az összes számlát újra átírni az allami lapra.* Ez kétszeres munka és különösen nagyforgalmú vendéglőkben mérhetetlen sok bosszúságot jelentene mind a vendégnek a várakoztatással, mind a fizetőpincérnek a sok irkálással.

Smuts tábornok határozott többséget ért el a délafrikai választásokon az angol hirszolgálati iroda fővárosi jelentése szerint.

Európa első bombabiztos múzeuma épült meg a Halászbástya pincéjében, ahol a fővárosi középkori múzeumát helyezik el. A múzeumot a bástya négy és fél méteres falai védik.

Venezuelában árvíz pusztít az Orinoco mentén. Az a yaygi kár igen nagy. A lakosság a fensikra menekült az árvíz elől.

A levegőben való személy- és teherszállítás legújabb eszköze az ejtőernyő. Indiában és Kínában az akrobaták már a XIII. században is használták az ejtőernyőt.

A bűnügyek 90 százalékát az alkohol következményeire vezethetik vissza

Évtizedek, sőt évszázadok óta kísérleteznek a világ minden részében a túlzott iszákosság ellen különböző gyógymódokkal. Bűntető jogászok azt állítják, hogy a bűnügyek kilencven százaléka az alkohol következményeire vezethető vissza. *Sok család tönkremenesét, számos egyén teljes elpusztulását az alkoholizmus okozza.*

Amerikában a szesz italok árusításának betiltása annak idején nemcsak hogy eredménytelen volt, de azzal a következménnyel is járt, hogy nagyszabású alkoholempészet indult meg, mégpedig nemcsak tiszta szeszartalmú italokból, melyek egészségtelenek és életveszélyesek. Az alkoholempészet nagyszabású gonosztevő szervezetet tenyésztett ki, amely kénytelen volt Amerika újból megengedni a szesz italok nyilvános árusítását. Most az orvosok felvették a küzdelmet a túlzott iszákosság és alkoholempészek ellen. Egy amerikai ideggyógyos, **Francis T. Chambers** a saját tapasztalatairól számol be, amelyek annál érdekesebbek, mivel ő maga 15 éven át erős alkoholista volt. Szerinte az iszákosságot két neme különbözteti meg: az *iszákos emberek egyrésze nem szenvedélyes alkoholista, csak időközönként issza le magát és ezek kevésbé veszélyes emberek.* A másik csoportba sorozza az orvos azokat a természetellenes iszákosokat, akik a legeszkélyebb alkohol fogyasztásánál kedvel kapnak ahhoz, hogy *aldig igyanak, amíg berugott állapotban elvesztik eszméletüket.* Ezen veszedelmesebb alkoholisták gyógykezelésére azt a gyógymódot ajánlja, amelyet önmagánál alkalmazott és amelynek feltalálója dr. Peabody, egy híres bosztoni orvos. Ezt a rendszert Amerika számos szanatóriumában alkalmazák jelenleg. Miután ezek az alkoholisták a társadalom minden rétegében találhatók kétszámtelemül egy közös romlásra rendelkeznek és ez abban áll, hogy *helyzetükkel nincsenek megelégedve és arra törekednek, hogy a szeszámorban feljebb találjanak.* Ezen iszákosoknál megszűnnek a szellemi gátlások Vannak olyanok, akik elkezdnek kiabálni, vagy sírni, sokan öngyilkosok akarnak lenni és ha az alkohol a vérrrel együtt az agyba benyomul, teljesen megszűnik az önméltóság és az iszákos ember szinte álomszerű állapotba kerül. Végül megszűnik minden akaratereje és elveszti eszméletét.

Ezeket kétféleképpen lehet

gyógyítani. Mindenképp előtti kutatják jellemüket és rávezetik arra, hogy nem szabad alkoholt fogyasztaniok. Ha a hivatásos iszákos embert kikérdezik, akkor számos okot találunk annak igazolására, hogy miért fogyaszt alkoholt, de ezek az okok sohasem felelnek meg a tényeknek. Ha például egy alkoholista azt mondja, hogy *azért iszik, hogy eltejejtse szerencsétlen házasságát, akkor az orvos csaknem minden esetben megtudja állapítani az alkoholizmus okát.* Sok esetben sikerült olyan eseményeket felfedezni, melyek még az iszákos emberek előtt sem ismeretesek és hosszú évek sorára nyúlhatnak vissza. Ha az orvos megfelelő módon tárgyalja ezt le a beteggel, akkor sikerült ott arra bírni, hogy lemondjon az ivásról. Ha valaké tényleg ki akar gyógyulni az iszákosságából, akkor azt nem lehet fokozatosan keresztül vinni, hanem övokodni kell minden eseppe alkohol fogyasztásától. A veszedelmes iszákos tehát kénytelen választani a teljes lemondás és az értelmetlen alkohol fogyasztás között. Más-képpen az iszákosságot gyógyítani nem lehet.

Könnyen végzetessé válható gázolás történt a Hatvan-utcaiban. Papp István 62 éves debreceni lakos, aki át akart menni az úttesten, egy ismeretlen autó elgázolta, majd tovább robobott. A szerencsétlenül járt embert a járőrelők sejtették fel és egy taxin azonnal kiszállították a sebészeti klinikára, ahol kezelést alá vették.

A főváros másfélmillió pengős költséggel átalakítja a kiscelli kastélyt és ott helyezik el a Székesfővárosi Történeli Múzeumot, mely Buda visszafoglalása óta egybegyűlt történeli emlékekből áll.

Badoglio fia, aki jelenleg a tangeri olasz követ, elbagyta Tangert, hogy szolgálati érdekéket Olaszországba menjen. Badoglio abszintái alkirálysága idején ő volt atyja kabinetfőnöke.

Bulgária és Románia a két országot közösen érdeklő vasut-forgalmi kérdésekben értekezletet tart augusztus 3-án Szófiában.

Nagy hóhullám érte el Koppenhágát, eddig két halálos áldozatot követelve, akik napzárrás következtében holtan estek össze az utcán. Más hét személyt súlyos állapotban kórházba szállítottak.

Drágán adta a tejet Püspök-ladányban Máté Imréné, ugyanis a hatóságí árlapon feltüntetett 34 filleres ár helyett 50 fillért számolt. Az asszony ellen a debreceni ügyészségben megindult a bünyádi eljárás.

A féltékeny férj, Kiss István adai szelmalomtulajdonos megtámadta feleségét és anyira összeszúrkálta késével, hogy az asszony testét nem találta egy tenyérnyi ép helyet sem. A halokló asszony testét zsírosszódával öntötte le, majd a maradvék látót megitta és néhány órai szenvedés után ő is meghalt.

Zsidó istentiszteletek. A statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje f. hó 30-VIII. hó 6-ig: Pénteken este a Deák Ferenc utcában 7.45, a Kápolnási utcában 8. szombaton reggel mindkét templomban 7. délelőtt a Deák Ferenc utcában 10.30. délután mindkét templomban 5.30 este mindkét templomban 9. köznap reggel mindkét templomban 6.30, este 8.30. Jom kippur kátán vasárnap a Kápolnási utcában déli 1. a Deák Ferenc utcában este 8. Beszéd pénteken este a Deák Ferenc utcában (dr. Grözinger Sándor). Rabbiság.

Mig a születésnap mindenütt örömnappnak számít és már a régi népek is ismerték a születésnap ünnepségeket, egy trák néptörzs a születésnapot gyász-nappnak tekintette.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1943. III. evnevegyedre esedékes együttesen kezelt közös adótervezését 1943. évi augusztus hó 15-ig fizesse be. A befizetés napontján a hivatalos órák alatt a városi adópenztárnál, vagy pedig a 31.713. vagy 87.958. sz. postatakarépenztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A csekkalapon a küldemény rendeltetése és a fő-

könyvi tételszám feltétlenül feltüntetendő. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Városi Adóhivatal.

Szerkesztői üzenetek

Pető Ferenc, Nyil-u. 89. Tessék megírni a foglalkozását és hogy volt-e minimális munkabére, ha igen, mennyi volt?

Rab nem jelent meg az Újvidék legutóbbi edzésén. Rab távolléte valószínűleg azt jelenti, hogy Debrecenbe szándékozik jönni.

Opata Zoltán, a Kolozsvári AC edzője a két új szerzeménnyel, a ferencvárosi Farkassal balfedeztet. Bekével pedig balösszekötőt fog játszani.

Váradi újra Csepelen játszott a benfentesek szerint a piros-kékkel fogja a labdát rugni a következő idényben.

Nagy II., a Ferencvárosi jeles fedeztet résztvevett a Ferencváros legutóbbi edzésén. Már teljesen felgyógyult.

A Pákozdi-ügyben új határozathozatalra utasította a fellebbviteli bizottságot az MLSz reánkivüli ülése. Az országos fellebbviteli bizottság a legközelebbi napokban összejül, hogy eleget tegyen az országos elnökség határozatának.

Nádasi, a Bocskai, majd a Gamma jeles háttvédjét leszerződette a Vasas. A Béke utának így a következő idényben igen jó esáppal fognak rendelkezni.

A jövő héten lesz a sorsolás. Az MLSz ügyvezetője az NB I. sorsolását a jövő héten ejti meg s közelezen nyilvánosságra hozza.

A palicsi országos úszókongresszusra Debrecenből az alábbi versenyzők utaznak dr. Kardhordó Sándor titkár vezetésével: Mohácsy, Kiszely, Mátray, Lackner, Nagy, Molnár, Kettesy, Szilárd, Keszthelyi, Kovács, Ámon, Tomola, a hölgyek közül Molnár Borbála, Gereöffy Enikő és Szilárd Anikó. Szerelésük elé bizakodással nézünk.

A debreceni atlétakeret elutazott Győrbe és ott a holnapi és holnaputáni versenyszámokban vetélkedik majd a győzelemért. Az együtttest dr. Káposz László kerületi helyettes vezető vezeti.

DVSC II—DMTE előmérkőzés lesz a Stadionban vasárnap fél 4 órai kezdettel a DVSC—MVSC vasutasbajnoki mérkőzés előtt. A D. Villanygyár ugyanis nem állt ki a DVSC II ellen, mert játékosai még nincsenek kezdésben. A DVSC II-ben több próbajátékos szerepel.

A DMTE játékosai ma este fél 8-ra a klubhelyiségben jelennek meg.

A D. Villanygyár a DVSC volt játékosával erősíti NB III. csapatát. Vöröss kapus, Elek Béla, Nagy Sándor, Erdői, a Munkácsi SE, majd a DVSC középfedezteté és Erdélyi, a DVSC-nek a P. MÁV-ból átigazolt háttvédje lépnek a DVSC-be.

A Hajdú Kupáért a Hajdúszoboszlói LE a Hajdúdorogi LE csapatával játszik.

A D. Husos csapata vasárnap Ermihályfalván játszék barátságos mérkőzést. Felkéri a Husos intézője a csapat tagjait, hogy pénteken vagy szombatont délután, esetleg este az út megbeszélése végett Szoboszlai-utí lakásán okvetlen keressék fel.

SPORT

Nyilatkozik a kerületi úszóbajnokság két hőse: Mohácsi Jenő és Molnár Borbála

Debrecenben eddig még ritkán látott nagy tömeget mozgatót meg az idei kerületi úszóbajnokság. De nemcsak a versenyzők jelentek meg szép számmal, hanem a közönség is kitért magáért, mert a szombati versenyen igen sokan voltak. A vasárnapi versenyen is akadt érdeklődő, de a kora reggeli időpont miatt sokan vésztelt a bajnokság érdekességéből.

A verseny két hőse Mohácsi Jenő és Molnár Borbála volt. Mohácsi Jenő a szenior férfi számokban hódította el a babérokat, míg Molnár Borbála a hölgyek között emelkedett ki magas tudásával. A verseny után kérdést intéztünk a kiváló hölgyúszóhoz, aki a következőket felelte:

Nagy örömmre szolgál, hogy ez évben is több kerületi bajnokságot nyertem. Ha figyelembe vesszük, hogy a 100 méteres hat, gyors- és mellúszásban, valamint a 200 méteres gyorsúszásban és a váltóban indultam, akkor azt hiszem meg lehetek elégedve önmagammal, hiszen ezekben a számokban mindentúlságosan kellett. A száz haton és gyorsan elért időm majdnem kerületi rekord lett. Ha már a telen is folytathattam volna rendszeres edzést, akkor bizonyára sokkal jobb időt tudtam volna úszni. Most nagyon készülök a szombat, vasárnapi országos vidéki bajnokságra, amikor is Palieson mértem össze erőmet a többi vidéki legjobbakkal — fejezi be nyilatkozatát Molnár Borbála, a többszörös kerületi hölgyúszóbajnok.

Mi pedig kíváncsi nekik sok-sok sikert és reméljük, hogy az országos vidéki bajnokságon teljes szívvel és lélekkel fog küzdeni a végsőkig Debrecen színeire.

Mohácsi Jenő már világot járt, de fiatal, kezdő szenior úszó. Azért kezdő, mert a tavalyi versenyeken meg mint ifjúúszó úszó versenyzett. Vele a szeptember száguldo debreceni villamoson volt alkalmunk elbeszélgetni. Amint eddigi versenyzői pályafutásáról érdeklődünk, megtudjuk, hogy mindössze hatvan éve úszik csak komolyan.

1936-ban fedeztek fel, de akkor még elég kicsi voltam és bizony nem gondoltam arra, hogy ehnyire fogom vinni. 1937-ben Perzsiába mentem és ott töltöttem hosszú időt, majd visszatérve 1940-ben fogtam komolyan az úszáshoz. Rövid edzések után formába jöttem és ettől kezdve emelkedett pályafutásom. Fő számom ekkor még a gyorsúszás volt, de egy versenyen nagy küzdelem után a hátúszásban is győztem s ezentúl a hátton jobban is megy.

A mostani kerületi bajnokságról esik szó és a következőket mondja a négy számban győző kerületi bajnok:

A versenyen a 100 méteres gyorsúszás után alig pihenhettem vagy öt percet s utána kellett úsznom a 100 méteres hátúszást és itt 1 p 21 mp jó időt úsztam. Majd jött a váltóúszás, majd a 400 méteres gyorsúszás, ahol sajnos nem volt komoly ellenfelem és itt valóságilag unotam úsztam.

Minék tulajdonítja azt, hogy a különféle úszószámokban oly jó eredményt ért el?

— Elsősorban csak a rendszeres edzésnek és a sportszerű életmódnak — adja a választ Mohácsi Jenő. — Be van nekem osztva, hogy mikor mennyit ússzak és én elsősorban annak

tulajdonítottam jó szereplésemet.

Megker bennünket az úszóbajnok arra, hogy írjuk meg, milyen nehéz helyzetben vannak a debreceni úszók, mert a telen fedett úszoda nélkül seholy nem lehetett edzést tartani és bizony a debreceniek csak az idény végére szokták elérni azokat az eredményeket, amelyeket az idény elején már elérnek más vidéki városok úszói, ahol telen megfelelő hajlek volt az anyyira elhagyatott úszósport kedvelőinek. Szól ezután az itteni debreceni mostoha viszonyokról, majd pedig felderül az arca, amint a villamos az épülő fedettúszoda-hoz ér. A jövő telen már meg lesz minden és akkor jöhetnek a nagy versenyek — mondja boldogan.

—ooOoo—

Ma tartja a DVSC első edzését, melyen több próbajátékos szerepel

A közelgő őszi rajt előtt a DVSC áldozatkész vezetősége több játékosal tárgyalta már, de ezek közül csak Nagy és az egyik budapesti cégesapat jelen balszélsője — kinek neve még hét lakat alatt van — megszerzése biztos. A mai edzésen, melyet a vasutas pályán tartanak, Móréd edző vezetésével szintén több új fiatal, nem nagy nevekkel álló tehetségű játékos mutatkozik majd be.

Vasárnap pedig a nagyerdői Stadionban délután félhatórai kezdettel játssza le vasutasbajnoki mérkőzését a debreceni csapat a miskolcikai együttes ellen. A DVSC csapatát a mai edzésen állítják össze s előreláthatólag több új szerzemény fog vasárnap bemutatkozni.

Ökölvívásunk fejlődéséről ír nagyobb cikket a fővárosi sportlap s ebben fejtegeti a vidékiek fel-törését. A debreceniek közül Darai Béla magyar válogatott ökölvívó a legnagyobb tehetség s a leg-szebb reményekre jogosító magyar ökölvívó.

Összeállították a svájciak ellen kiálló válogatott atlétakeretet. A keret 51 atlétából áll s ezek közül sokan fognak kirosztalódni, mert egy-egy versenyszámban csak két atléta képviseli a magyar színeket.

K O Z G A Z D A S A G

Vissza kell csinálni a Csizmadia Társulat székházeladását

Az Ipartestület előljárásági ülése

Az Ipartestület előljárásága Galamb Ferenc előklésével tegnap délután tartotta rendes havi ülését. Az iparkamara képviseletében Pleskó András titkár jelent meg.

Galamb elnök bejelentette, hogy a múlt héten Budapesten járt a Csizmadia Társulat érdekében a pénzügy- és iparügyi minisztereknél a székházeladási ügyben. Arra igyekezett felvilágosítást kapni, hogyan lehetne ezt a szerencsétlen telekeladást vagy visszacsinálni, vagy az adómentességet biztosítani. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a vételár háromnegyed része társulati adóra megy, egynegyed részét pedig nem lehet kiosztani,

mert a szövetségi törvény szerint csak négy százalékát oszthatják ki a tagok között.

Lechner Lajos jegyző jelentette, hogy a múlt havi pénztárforgalom az Ipartestületen 13.870 pengő volt. Az iktatóba 412 ügydarab érkezett, 73 tanulót szerződöttek be, felszabadult 37 tanonc, törölték 19 tanszerződést. Ipart váltott 11 és beszűntette iparát 7 egyén.

A számvizsgáló bizottság a március—júniusi vizsgálat anyagáról tett jelentést. Mindent rendben találtak.

Az augusztus 2-iki debreceni esata emlékünne-pélyén az Ipartestület testületileg vesz részt. Az iparosság koszorúját Csöcsits Lantan úsztam.

Berettyóújfalu Ipartestülete most üli 50-ik évfordulóját. Az ünnepeles közgyűlésre Debrecenből több iparos utazik Újfaluba Szendrey Sándor alelnök és Lajos Béla aljegyző vezetésével.

Galamb Ferenc elnök felkérte az iparostársadalmat, vegye szertetteljes gondozásába a MANSZ által a Nagyerdőn szervezett gyermeknyaralattási akciót. Többszáz gyermeket látnak itt el. Az előljáráság 100 pengőt szavazott meg erre a célra. Kéri a szakosztályokat, hogy erejüköz képest segítsék ezeket a gyermekeket, akik nekik apjuk a harcáren van. Hadd menjen meánél több pirosarcú gyermek szeptemberben az iskolába!

Felesbérletek utáni beszoigáltatási kötelesség megoztása

Gazdakönyvvel ellátott bérbeadóknak kenyérgabona szükségletének átvétele a bérlőtől.

A Közellátási Kormánybiztos 1275—1943. K. e. sz. rendeltéve lehetővé tette, hogy azok a felesbérbeadóknak, akik a föld termésére igényt tartanak a beszoigáltatási kötelesség megoztását kérhessék.

A megoztást a Közellátási Ügyosztály Gabonairódlájában kell kérni, a szerződés és a felesbérlo gazdakönyvének felmutatása mellett. A gyors elintézés céljából lehetőleg a bérbeadó és a felesbérlo együttesen jelenjenek meg.

Kérte, hogy a legutóbbi közgyűlésen elhatározott hadiárva segítőalapra a szakosztályok megajánlásukat tegyék meg. A maga részéről 500 pengővel megindította a gyűjtést, az alap jövőbeni rendszeres dotálásáról a költségvetésben fog gondoskodni.

Az ülés után az előljáráság a díszterembe vonult, ahol nagyszámú iparoscsoport jelent meg. Pleskó András iparkamaraí titkár tartott felvilágosító előadást arról, hogyan kell helyesen kiszámítani a munkabéreket, nehogy a rendeltértelemben a munkaadókat hatónapi fogházzal büntessék. Sokan konkrét kérdéseket is tettek fel, melyekre nyomban választ és magyarázatot kaptak. Pleskó András előadását Galamb Ferenc elnök köszönte meg az iparosság nevében.

Olyan földtulajdonos, aki földje nagyobb részét bérbe adta, de saját kezelésében is maradt szántóterület, így gazdakönyvet kapot, ha a saját kezelésében maradt földön nem termel kenyérgabonát, a M. kir. Közellátási Felügyelőségétől (Simonffy-u. 2-a.) engedélyt kérhet, hogy bérlőjétől a háztartás részére szükséges kenyérgabonát, annak a bérlő beszoigáltatási kötelességébe való beszámítása mellett átvehesse. — Polgármester.

A Tiszántúli Gazdakamara a felesbérloknak szozigáltatásának jobb szabályozásáért

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a felesbérloknak és bérbeadóknak viszonyának helyesebb szabályozása érdekében ferterjesztést intézett a kormányhoz. Ábból indult ki, hogy a felesbérbeadóknak rendszerint öreg gazdák, özvegy asszonyok és a falusi intelligenciához tartozó birtoosok és haszon élvezők, akik azért szokták a felesbérleti rendszert alkalmazni, mert a bérlő által beszoigaltatott terményekből tehenet, sertést tarthatnak, baromfit nevelhetnek nemcsak saját szükségletükre, hanem piacra is.

Az újabb rendelkezések értelmében a felesbérloknak csak a kenyérgabonát adhatják ki. —

Ilyen módon viszont a bérbeadóknak egyéb tekintetben ellátatlanokká válnak, sőt a közellátásból is kiesik az a jelentős mennyiség, amit tej és tejtermékekben, hizott sertésben, baromfiban, tojásban adbig a bérbeadóknak a piacra beszoigaltottak.

Ezek alapján a Tiszántúli Gazdakamara azt kérte, hogy a felesbérloknak a kenyérgabonát kívül a bérbeadóknak lényeges állatállományának évi szükséglete erejéig takarmánygabonát és szalastakarmányokat is szolgáltatassanak ki a felesbeadóknak. Fontos része a Gazdakamara kérelmének, hogy ezeket a mennyiségeket számítsák be a beszoigaltatási kötelesség teljesítésébe.

Szegédeket avattak az Ipartestületen

Az Ipartestület előljáráságának ülésén ünnepélyes keretek között avattak segéddé 39 tanulót. Az avatási beszédet Galamb Ferenc elnök tartotta. Hangsúlyozta, hogy azokat avatják most segédekké, akik mind a műhelyben, mind az iskolában jól megállták helyüket. Akik az átlagon felüli előhaladást produkáltak, azokat kitüntető díszoklevéllel jutalmazták.

A legnehezebb időben kapják kezükbe a segédleveleket — mondta Galamb Ferenc elnök, — a világháború kellős közepén. Hazánk felett is nehéz és súlyos fellegnek tornyosulnak, ilyen körülmények között indulnak neki az életnek, tele reménységgel, fiatalos érzéssel, sokkal nehezebb körülmények között, mint akik 20—30 évvel előbb indultak ki az életbe. A régiék előtt nyitva álltak az országhatárok, mehettek, hogy képezzék magukat. Ma azonban zárva a sorompó, ide vagyunk kötéve a magyar rögöz. De mert itt maradtunk, más kötelességek várnak ránk. Minden magyar iparosifjúnak az a kötelessége, hogy ne azt nézze, mennyi segédbért kap, hanem negyék tudomdsul, hogy minden iparág-

ban végzett becsületes, jól végzett munkájuk a meg mindy esonka háza megmentését, erősítését szozgolja.

Kérem az iparosifjúságot, fogjon össze válllvetve, dolgozzék többet, mint más körülmények között tennie. Szeretettel udvozolom a fiatalágot és segédekké avatom onokot.

Külön szót a két kitüntetéssel végzett ifjúhoz: Balogh László géplakatoshoz, aki a HEV műhelyben tanult és Goldstein Endréhez, aki Goldstein Mor tanítványa.

Ez a díszoklevél buzdítsa továbbí jó munkára, mint ahogy eddig is megmutatták, különbet tudnak produkálni az átlagnál. Majd mint onallo iparosok is ügykezzenek mindig a magyar iparnak díszöségére ráb!

Lechner Lajos jegyző és Csöcsits Lajos előljárásági tag ezután kiosztották a segédleveleket a következőknek: Reiner József cukrász, Deli István üveges, Onodi József vízvezetékész, Rigó Erzsébet fodrász, Szücs Jolán fodrász, Csiba Zoltán mérlegkészítő, Csöcsa István lakatos, Jeges Gábor könyvkötő, Mann Ernő bádogos, Nagy István autószerelő, Herskovics Ilona fodrász, Varga Lajos kocsis.

—ooO—

gyártó, Hegedűs János asztalos, Farkas Viktor sapkakészítő, Tóth Sándor műszerész, Varga Dézso szíjgyártó, Bartha János szobafestő, Juhász Lajos férfiszabó, Lipcsei Mária nőiszabó, Blau Andor kőfaragó, Balogh Irén nőiszabó, Dobos István lakatos, Matyasovszky Julianna női szabó, Székelyhidi Sándor szobafestő, Nagy Ferenc szobafestő, Dobos Margit nőiszabó, Szász Zoltán autószerelő, Szilágyi Gábor cipész, Spitzer György nyomdász, Szilágyi Zoltán szobafestő, Szalay Piroška, női szabó, Vincze Zoltán lakatos, Leitner Sándor műszerész, Jakab Katalin nőiszabó, Vécsei László gumijavító, Manó Zsuzsanna nőiszabó, Kurtás Gabriella nőiszabó.

A hazai brikett új ára

A Salgótarjáni Kőszénbányában termelt dorogi szurkos brikett 5.60 pengő, a nagymányoki brikett dorogi kokszbrikett 9.50 pengő, a Magyar Általános Kőszénbányában termelt tatabányai szurkos brikett 5.60, a tatabányai fél-

kokszbrikett 8 pengő. Az első Duna Gőzhajózási Rt. pécsi brikettgyárában termelt szurkos dióbrikett kg-os téglá és tojásbrikett 6.40 pengő. Kötőanyag nélkül Duna-brikett .90. Nagybányai-újlaki Egyesült Iparművek nagybányai gyárában termelt szurkosbrikett 4.70, a Pécsi Kokszművek által termelt pécsi félkokszbrikett 8 pengő mázsánként. A megjelölt árak feladó-állomáson vagonba rakva szénadó, forgalmi adóváltás, bányanyugbér, felár és számlabélyegilleték nélkül értendő.

Az elemi károk és a beszoigaltatási kötelesség teljesítése

A kormány egyik rendelete lehetővé teszi, hogy a beszoigaltatási kötelesség megállapítása szempontjából azokat az elemi károkat is figyelembe vegyék, melynek megállapítása nem tartozik a pénzügyigazgatóság hatáskörébe.

Abból a célból, hogy ez a rendelkezés a gyakorlati életben valóban érvényesülhessen és hogy a pénzügyigazgatóság által megállapított elemi károkat a beszoigaltatási kötelesség szempontjából figyelembe is vegyék, a Gazdakamara azt kérte, hogy bármilyen terményben elszennvedett elemikár lényegesen mértékét minden körülmények között és feltétlenül vegyék figyelembe a beszoigaltatási kötelesség méréséért a szempontjából. A pénzügyigazgatóság akkor is állapítsa meg a kárt, ha ennek mértéke a földadó törlesztésére igényt nem ad és a kár megállapítás eredményét közölje az illetékes nyilvántartó hatósággal. Feltétlenül gondoskodni kell arról is, hogy a nyilvántartó hatóságoknak elegendő számú hozzáértő szakember álljon rendelkezésükre, akik a pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozó elemi károkat idejekorán megbeszélhetik.

Megállapították a déli-gyümölcsök legmagasabb eladási árát

A m. kir. közellátásügyi miniszter 32.600 K. M. sz. rendeletével megállapította egyes déli-gyümölcsök legmagasabb eladási árát.

Eszerint kilogrammonkénti korszorús füge nagykereskedői ára 8.40 P, fogyasztói ára 9.80.

Mazsola 7 mm-es nagykereskedői ár: 8.40, fogyasztói 9.80. 8 mm-es 8.80, ill. 10.20, 9 mm-es 9.20, ill. 10.70, 10 mm-es 9.40, ill. 10.90, 11 mm-es 10 P, ill. 11.60 P.

Mogyoró (török) nagykereskedői ára 11.20 P, fogyasztói ára 13 P. Mogyoró (nápolyi) 14 P, ill. 16.20 P. Mogyoró (római) 15 P, ill. 17.40 pengő.

Mandula (bari) nagykereskedői ára 15 P, fogyasztói ára 17.40 P. Mandula (avola) 20 P, ill. 23.20 P.

Szentjánoskenyér (török) nagykereskedői ára 4.20 P, fogyasztói ára 4.90 P.

Succus (feketecukor) nagykereskedői ára 14 P, fogyasztói ára 16.20 P.

A zsidók mező- és erdő-ingatlanainak bejelentése

Hirdetmény

Felhívom a város érdekelte lakosságának figyelmét a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló 1942. évi XV. t.c. végrehajtását tárgyzó 3600-1943. M. E. számú rendeletben irt ingatlan bejelentési kötelességére.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványokat a város gazdasági és erdőgazdasági igazgatóság (Városháza, félemelet 12. sz. szoba) díjtalanul lehet átvenni. A bejelentéseket augusztus hó 1-től 31-ig ugyanott kell beadni.

Nyomatékosan figyelemztem az érdekelteket, hogy amennyiben a rendeletben előírt határidőre szabályszerű bejelentést nem adnak, úgy mulasztásuk anyagi és büntetőjogi következményeket von maga után. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNYOMOZO

JÁNOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21., telefon 23-78.

ALOCSY legrégebbi magánnyomozó megfigyelési, nyomozási elszkrétek, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72.

LEVELEZÉS

TURISTA kirándulásokhoz, télen sieléshez, fesszínre, jókedélyű, szabadideje felett önállóan rendelkező partnert keresi ismerettségét keresi 36 éves diplomás férfi, házasság lehetséges. Levelet „Szombaton indulunk” jellegre a kiadóhivatalba. 51-23

Alkalmazást nyér férfi vegyes

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG keresetbiztosítást, azonnali belépésre. Jelentkezés szombaton reggel 9-10 óra között Cipőkereskedelmi Rt. Ferenc József út 28. 2-162

KORLATLAN italmérésbe nos, kaucióval rendelkező egyén azonnal keresetlik. Cim a kiadóban. 2-905

CSAPOST felvesz a Pál szőrő. 2-212

NAPSZÁMOST felvesz Bakonszegi Vigkedvü M u. 23. 2-235

GAZDASÁGI ALLÁS

GAZDASÁGI cselédt keresek bentközre közeli tanyára. Jelentkezni lehet MÁV Kolónia 17. 26-795 vv

HAZMESTERI ALLÁS

HAZMESTER, lehetőleg vízvezeték-szerelő felvétetik. Dégenfeld-tér 3. ügyvédi iroda. 29-901

HAZMESTERPÁRT ki a kerti munkához is ért, felveszek. Cim a kiadóban. 29-892

HAZMESTERT keresek augusztus 1-re, Varga ügyvéd, Szappanos u. 3. sz. 29-895

IPARI

JÓMUNKÁS fodrászsegéd felvétetik. Forgácsnál, Arany János u. 2. sz. 33-177

FÉRFI fodrász segédet felvesz Horgonyi, Szószósi út 4-B, telefon el: 39-51. 33-900

TIMÁR segédet felvesz Bakonszegi Vigkedvü M u. 23. 33-234

EGY fiatal sütősegéd felvétetik és egy ügyes kifutó, Körössy, Mester 33-231

RETUSÓRT, külső vagy belső munkára felvesz

Tökés foto. 33-233

Alkalmazást nyér nő vegyes 4

FELSZOLGÁLÓ lányokat felvesz Arany Bika. Jelentkezés 9-12 óráig vendéglői irodában 4-873

KISZOLGÁLÓ leányokat felvesz a Pál szőrő. 4-211

HASZNÁLT ruha javítására varrónót felveszek, Erzsébet u. 25. sz. 4-201

MAGÁNOS nő lakás és házmesteri takarításra felvétetik, Rákóczi u. 15. 4-226

IRODAI 59-889

LEGALÁBB 4 középiskolával, irodai gyakorlattal rendelkező gyors és gépirónót keres nagy vállalat. Cim a kiadóban 34-221

KERESKEDELMI férfi

BORÜGYNÖKÖT keresek fiks és jutalékra, vagy magas jutalék megbeszélés szerint. Kizárólagosan megbízás, leveleket „Borügynök” jellegre a kiadóba. 48

IPARI nő

VARRÓLÁNYT azonnal felveszek Schreiber, Piac u. 19. 35-215

MUNKÁSNOKEK felvesz Bakonszegi, Vigkedvü M u. 23. 35-236

KIFUTÓ LEÁNY

KIFUTÓLÁNYT illatszertárba jobb családból valót azonnal felveszek, Szabó illatszertár Csapó 72. sz. 47-884

Háztartási alkalmazott MINDENES

JÓ bizonyítványokkal rendelkező mindenest keres eljőre Biróné, Arany János u. 1. A. I. emelet. 30-145

TISZAFÜREDRE megbízható mindenest felvétetik, keretköz bolt. Piac u. 89. 30-886

ZSIDÓ mindenest vidékre felveszek. Jó fizetés, jó bánásmód, keretköz bolt. Piac u. 89. 30-885

MEGBIZHATÓ gyermekszerető mindenest felveszek, OTI bérház, harmadik kapu, III. 51. 30-883

FŐZŐ mindenest keresek, Berettyóújfaluba - Segítség van. Jelentkezés szombaton délután, vasárnap délelőtt, Árpád-tér 5. 30-213

FŐZŐ mindenest keresek Miklós u. 4. földszint balra. 30-887

MEGBIZHATÓ komoly

mindenes bentlakót vagy bejárónót keresek, Szent Anna u. 2. Expreszso. 30-896

MINDENEST, jó bizonyítványokkal fogadok Werbőczy u. 2. I. em. - Gábor ügyvéd. 30-209

SAKÁCSNO 62-205

AUGUSZTUS 1-ére felveszek szakácsnót vagy mindenest főzőnőt József kir. herceg u. 35-37 sz. II. em. 2. 59-214

AZONNALI belépésre felveszek jó bizonyítvánnyal rendelkező gyermekszerető, főző tudó, 30-40 éves házvezetőnőt, Érdeklődni: Piac u. 49. sz. nyomda. 59-889

SAKÁCSNÓT, augusztus 1-re felveszek, Frater, Simonyi út 3. 59-891

SZOBALÁNY

MEGBIZHATÓ szobalányt keresek eljőre jó bizonyítvánnyal, Simonyi út 27. 60-903

BEJÁRÓNO

GYERMEKEM mellé bejáró kisasszonyt felveszek, Miklós u. 4. balra, földszint. 8-888

ÜZLETI AJANLAT

HASZNÁLT orakot veszek, javított eladok. - Schifmann, Vendeg u. 4. kislómasnál. 1792 1. 3.

SZORME bundákat javítok, alakítok, restek. Veszek, eladok. Kovary szűcsmester, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

VARRASSON a Tildy szalonban, nálam vásárolt mürostmentes v hozott anyagból, izléses ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67-998 8. 10.

CIANOZTASSON Családianozó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel, Rákóczi u. 9. telefon: 14-27 szám. 67-269 10. 13.

CIANOZ vizsgálat, zslizkítélettel felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. verestemplomnál. 606 11. 4.

EGYENRUHÁKAT gyorsan készítek Hozott szövethez belésem adok - Tegdes. püspöki palota. 67-621 8. 5.

TOLLAT legmagasabb napiárban vesz Hangya tolglyújtó telep, József kir. herceg u. 71. 66-1980

SIRKÖVEK, műköből és termésköből, mészalak gyümölcsösök részére és kaphatók a debreceni műkögyárnál. Fűrdő u. 2. sz. 67-279 vv.

ÜZLETI KERESLET

GYÜMÖLCSÖT napi áron vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66-1580 9 13

TELJES ELLÁTÁS

EGY jobb családnál gondozásra szoruló idősebb magános nő lakást kap. Háromezer jellegre a kiadóhivatalba. 62-205

OKTATÁS

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában, állandó tanfolyamkezdés. Batthyány u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény 785 9. 26.

ÉKSZER ARANY, EZÜST

ARANYAT ezüstneműt elszkrétek, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2.

ARANYAT, ezüstöt és brilliansat napi árban veszek. Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25.

MIELŐTT arany, ezüst, brillians ékszeret eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, CÉP

KERÉKPART, varrógépet, gramofont, szakszterien javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12

SHB Sachs motor eladó, Rakovszky u. 3. 7-906

RADIO

PHILIPS 3+1-es rádió eladó, Timár u. 25. 58-890

HANCSEPER

JOHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóba kérek. 28-394

BÜTÖR

NINCSEN fényes karkatunk, bútorot olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brillné. 9-1381 10. 4

MODERN háló s konyha berendezések nagy választékban kaphatók. Ujfalussy Sándor. műbútor asztalosmester - Bethlen u. 56. 9-134 10-857

FIGYELEM, saját készítmény, modern konyhaberendezést, festett háló kombinált szekrények, olcsó áron eladók. hátul az udvarban. - Arany ános u. 1. 9-80

KOMBINÁLT szoba és konyhaberendezés eladó

Nap u. 15. 9-870

HASZNÁLT bútorokat, irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő Csapó u. 10. sz. 1971 8. 5.

HÁLÓSZOBÁK, íróasztalok, egyéb bútorok, olcsó áron. Bötvös u. 66. 9-1428 8. 27

EGY 2.50x3.50 m. jókarban levő gápjú szobaszőnyeg eladó. Nyil u. 65. sz. 9-198

PERZSASZÖNYEG öszkező eladó. Rothermere u. 45. hátulso lakás. 9-222

ELADÓ bordószin szalonn garnitúra, 3 nagy vízmentes ponya, hat-szor nyolc lapméter, - Bethlen u. 5. 9-219

MODERN festett, s kombinált szekrény, asztal eladó. Meszena u. 5. Jánossy asztalosmester 9-899

HALÁLESET miatt igen jutányosan eladó, egy jókarban levő díofa háló és ebédő azonkívül lámpák és egyéb apróságok, zsidóbarátság. Megtekinthető 30-án déltől 3 óráig, a Csapó u. 105. sz. alatt. 9-229

KIADÓ ÜZLET, MÜHELY, RAKTAR

SZÁRAZ nagyobb raktárhelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8-10 vagon csomagolt száraz áru raktározására. Ajánlatokat „Nagyvállalat raktár” jellegre kerjük a kiadóhivatalba leadni. vv 41-679

KERESEK egy száraz helyiséget csöndes műhely részére, esetleg lehet pince is. Poroszlai út 11. 41-904

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérű minden komforttal (víz gáz bent) és teljes nyelével ellátott lakásomat elcsereíнем ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cim a kiadóban. 1462 vv

LAKÁST KERES

BIZTOS fizető iparos keres egy szoba, konyha lakást, esetleg a bútor is átvenném, vagy kisebb renoválást is elvegeztetnék, Homok u. 29. 52-871

KERESEK kétszobás, öszkekomfortos albérleti lakást, lehetőleg központhoz közel. Cim a kiadóban 52-154

BÜTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBÉJÁRATU bútorozott szoba kiadó, egy úr részére, Honvéd u. 33. sz. 10-882

ELVESZETT

KÉREM azon urat, aki szerdán este udvaromról elvitte kabátomat a benne levő iratokat küldje vissza, kabátot tartsa meg. Üszó u. 9. 13-206

A EFORMÁTUS püspöki palota körzetében elveszett szerdán délután egy arany láncan függő zsebóra. Megtaláló ill. jutalomban részesül: Kolozi nyug. főjegyző, Debrecen, Garay u. 26. 13-230

VECYES

ELADÓ 25 kaptár és 12 kas méh Érdeklődni Pozsárnál. Kálmán-tér 5. 68-142

LAKÁSBÁ beköltözhet, aki a főtéren levő telkemre felépíti az épületet, Téglá van. Péterfia 24. sz. 68-216

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserelek Pál János szappanosmester, Kőcsei u. 8. 634. 11. 19

ÉPÍTKEZÉSI ANYAC

KUPÁS cserepet, ugyanott 60 darabot kismértű téglát újat 50 darabot veszek, cim a kiadóban. 20-32 vv.

KALYHA TŰZÉLY

ELADÓ egy „Kalom” kályha, Batthyány u. 15. ötödik ajtó. 46-881

HASZNÁLT ruha - cipő 69

BAKANCSOT 43-as számú mút veszek, Gárdos könyvkereskedés, Kálmán-tér. 69-232

FIU gyermekcipők eladók, Károly Ferenc József út 8. 69-228

INCOSAC VETE vegyes

ÖTVEN-HATVAN méter horgany pléhéből készült ereszcatornát keresek megvételre - Cim a kiadóban. 37-255

PLAFON-VENTILLÁTOR megvételre keresek. Cim a kiadóban 37-761

TIZ angora nyulra keletet veszek. Ujhelyi Györgyné, Konyári sós-tó. 37-204

INCOSAC ELADAS vegyes

EGY fekvő mérleg s egy Singer női varrógépet eladó József kir. herceg u. 15. fűrdő. 36-208

GAZDASÁGI ESZKÖZ

ELADÓ nagy vízmentes 6-8 méter ponyva, - Apaffi u. 16. 24-220

MEZŐGAZDASÁGI

gépeket, eszközöket, aktrészeket elad, vásárolj vitez Nagy János Hatvan u. 41. 1565 8. 3.

ELADÓ garantáltan 48 kp. cseplőszekevény, bérbe adó, vagy hajtórót keresek, Böszörményi út 29. 24-897

ELADÓ egy erős kézikocsi és ablakok rámaival, Csillag u. 66. 24-237

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

HÁZAT keresek belterületen, esetleg közeli kertszegben, negyvenezrig Cim a kiadóban. 38-902

ELADÓ HÁZ

NÉGYSZOBÁS ház 300 négyszögletes telekkel sürgősen eladó, Vulkánlejtő 7. 17-113

CSALÁDI ház eladó a Miklós utcában. Értekezhetni dr. Hódy Béla ügyvéd irodájában, telefon: 17-80. sz. 17-169

ELADÓ új adómentes ház, k'cszobás, komfort, beköltözhető. Kuruc u. 39. szám. 17-880

KISHEGYESI út végénél családi ház, jömenetelű fűszerüzlettel, trafikkal, nagy kerttel, - kilencezer pengőért elpocsékoljuk, Vevő azonnal beköltözhet! Bövebbet: Nagy ingatlanirodában, Csapó u. 27. 17-218

ELADÓ FÖLD

ELADÓ háromezer négyszögöl szép termőszőlő, esetleg kisebb parcellákban is. Kövesút mellett, sárandi állomás hoz 200 méterre. Érdeklődni: Lénárt Jánosnál, Mikepércs 184. sz. 15-143

1800 ÖL bekerített fajgyümölcsös, kétszobás úrilakással, Kismacson, hajdúbözörményi országútnál, elköltözés miatt sürgősen eladó. Nagy ingatlanirodában, Csapó u. 27. Távbeszélő: 33.15. 17-217